

Luceafărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor din Republica Socialistă România

PRIETENIE, SOLIDARITATE MILITANTĂ

Consecvență, dinamismul, principialitatea sînt atribute pe care politica externă a țării noastre și le-a manifestat înscris de-a lungul anilor, prin participarea directă, conform propriilor opțiuni și dezbateri, în viața internațională. Sînt calitative, deci, care au intrat în teorie pe poarta vieții, a practicii. De aceea ori de cîte ori țara noastră și-a spus cuvîntul în arena mondială luptei ca atare se constituie într-o afirmare, și, implicit, reafirmare a originalității politicii românești, a temeiurilor sale profund constructive, realiste, vizionare.

Principiile politicii externe românești, cunoscute și apreciate azi în întreaga lume, exprimă modul în care poporul român, fidel structurii sale, și conștient dialogul cu popoarele, lumii în lașul lui și al tuturor, pentru asigurarea unei bune înțelegeri, a unei fructuoase colaborări între state, a păcii.

Politica de pace, de colaborare, de înțelegere, de apropiere între popoare, promovată statornic de partidul și statul nostru, este o politică care întinsește aprobarea popoarelor, exprimînd aspirațiile legitime ale acestora de a-și asigura un viitor tot mai bun, tot mai prosper.

Vizita oficială de prietenie a președintelui Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășii Elena Ceaușescu, în Republica Arabă Siriană a constituit încă o expresie vie a politicii de pace și colaborare între popoarele României, a modului în care atributele ei firești se încarcă, de la a manifestare la alta, cu semnificații noi. Această vizită a avut loc într-o atmosferă de cordialitate și înțelegere, sub semnul voinței comune de a conferi noi dimensiuni conlucrării multilaterale prietenești.

Din sula momentelor de mare însemnătate, elevente pentru căderea relațiilor și răcnicia caperării reciproc avantajoase dintre România și Siria, ne oprim asupra celeia ce care se leagă inaugurarea, în prezența președintelui Nicolae Ceaușescu și Hafez Al-Assad, a rafinării de la Banias. Cuvîntările rostite cu acest prilej la marea înțelegere a prieteniei româno-siriene de cei doi președinți au ilustrat dorința celor două popoare de a-și extinde domeniile de coope-

ra, de a întări prietenia ce le leagă, de a conlucra fructuos pe plan mondial pentru asigurarea păcii, pentru înțelegerea dintre popoare.

Se poate spune — orîta tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea sa la marea înțelegere a prieteniei rafinării de la Banias — că realitatea acestei rafinării, ca și a altor obiective prin colaborare dintre România și Siria, demonstrează forța prieteniei și colaborării a două popoare libere, hotărîte să conlucreză strîns pentru a-și lăuri a viață liberă, independentă.

România militază în mod consecvent, la toate nivelele, ca în lume, spre bunale popoarelor, să acționeze alîlă de forțe decît cele ale trecutului și arme forțele prieteniei, ale colaborării, ale conlucrării, ale simțelor și încrederii reciproce. Asemenea forțe au, într-adevăr, darul să asigure lumii un prezent și un viitor pe măsura aspirațiilor popoarelor. Ele nu se pot afirma însă decît printr-o politică a păcii lăurită de toate popoarele pentru ca pacea, înțelegerea, conlucrarea reprezintă, toate la un loc, o cauză comună a tuturor oamenilor planetei, indiferent de paralela sau meridian.

Pentru această cauză comună s-au angajat să conlucreză popoarele români și sirieni și cu prilejul recentei vizite, în numele acestei cauze, cei doi președinți au ajuns la un acord tot mai mult colaborarea româno-siriană, de a întări solidaritatea și colaborarea în lupta pentru pace dreaptă și justă în Orientul Mijlociu, pentru pace în întreaga lume.

Vizita oficială de prietenie a președintelui Nicolae Ceaușescu în Siria — ale cărei rezultate sînt obiectul aprobării și mîndriei întregii noastre națiuni socialiste — a pus încă o dată în evidență prețuirea de care se bucură politica externă românească, valoarea teoretică și practică a principiilor pe care se bazează, a marcat o dată în plus rolul primordial al tovarășului Nicolae Ceaușescu în definirea și aplicarea acestei politici, care răspunde imperativelor prezentului și viitorului popoarelor.

Luceafărul

LAZAR ȘAINEANU: «BASMEL ROMÂNE»

Victoria operei

Un recent eveniment editorial* aduce în prim-plan actualității figura unui mare filozof român: Lazăr Șaîneanu, subîncern, în primul plan, pentru că actual Șaîneanu a rămas, de fapt, în tot rîstimpul, de aproape opt decenii, în care nici o scriere de-a sa nu a văzută lumina tiparului în românește. În schimb, puține au fost lucrările, istorii ale literaturii sau ale lingvisticii, studii de teoria culturii sau de folclor, eseuri sau cercetări riguroase de lexicografie ori stilistică, în care numele său nu s-a apărut, în text sau în note la încheie ori la bibliografie. Contactul cu el se facea însă indirect, pe felii, de către grupuri mici de specialiști. Publicul și-l amintea cel mult ca autor al unui cunoscut dicționar. Un Constantin Kirîțescu, memorialist și fost director al învățămîntului, îl putea așeza, astfel, în 1938, între Șacărău și Mos Limburg, într-o treime — a descărilor fără autoritate", galerie „mai mult comică decît eroică" deci, ca să relum observarea lui Perpessicius, iar Constantin Șaîneanu era perfect îndreptățit să-și suprapună placheta despre viața și opera fratelui său print-o amară caracterizare: „cel cărui nu i s-a făcut dreptate". Despre Lazăr Șaîneanu (Lazare Șaîneanu) se poate spune că a descălășat o Operă și a ratat o carieră (academică, universitară etc.), iar despre opera sa, că nu a avut nici difuzarea, nici impactul meritat, desi a forțat prin valoare incontestabilă și gloria și perenitatea.

Intr-o vreme în care se înlemea filologia ca știință vie, cel mai important discipol și continuator al lui B.P. Hasdeu („Dl. Șaîneanu mi-a fost elev. O spun eu în înșuși cu plăcere, o spun și eu cu mîndrie") înțelegea că multiplele orizonturi și subiecte de studiu ale acestei reînnoite discipline nu au decît de cîstighat din interpretarea lor prin prisma contactului cu „limba și psihologia populară". Astfel, „etnopsihologia", care în trecut fie spus, îi preocupă paralel și în unele în ideile pe

despărțitii, de împrejurări. Eminescu și Hasdeu, va fi pentru Șaîneanu sursa unei viziuni asupra culturii ce se dovedește pînă azi ferătilă. Ideea-încă a marelui, despre rolul vitalizant și creator pe care elementul popular îl are în limbă și în literatură, este larg desfășurată, dusă pînă la concluzii riguroase logice. Prelundu alți metode și caracteristicile operei lui Hasdeu (monumentalitate, erudicție, noutate), el le transferă din registrul genialității romantice în cel al pozitivității științifice. Vor rezultă lucrări, rare în „poară, care sînt în același timp originale și deplin încheiate. Noutatea sau vastitatea proiectului nu va împiedica asupra valorii și nici, mai ales, asupra decerii demersului pînă la capăt. Ca sînt deci lucrările mai însemnate ale acestui efort științific înșura la răcruce de veacuri, sub deviza virgiliană „labor omnia vincit improbus".

Lucrarea de licență, din 1887, „Incarcarea asupra semantologiei limbii române. Studii istorice despre transformarea sensurilor", este prima sinteză de semantică din știința europeană. Ea apare cu un deceniu înainte eseurilor lui Maurice Breal, întemeietorul recunoscut al acestui domeniu de cercetare și viitorul profesor de la Paris al autorului, care își va continua studiile la Sorbona, gratie acordării Premiului Hillel al Universității din București. În același timp avem de-a face, prin partea referitoare la metaforă, cu

Paul P. Drogeanu

Continuare în pag. a 7-a

● În acest număr: ● RITMURI ÎN AUGUST ● Locuri care au devenit istorie: «Mormîntul albastru al eroilor, desenat de camarazii lor» de Patrel Berceanu ● «Vis de război» de Ion Gh. Pană ● «Schug--urile Marelui Stat Major și ora «H» de Haralamb Zînc ● Poeme de Ion Dadu Bălan ● Profil: Eugen Negrici ● Tema unității naționale de A. Armbruster ● Cronica literară: Dan Cristea despre volumul „In căutarea sensului pierdut" de Ion Băieșu ● Cartea de debut de Nicolae Ciobanu ● Compendiu ● Viața cărților ● Atelier literar de Geo Dumitrescu ● Prezențe scriitoricești ● Mapamond

FLORIN COSTINESCU

Tinără și liberă veșnic

Nu numai oamenii cu vîrstă, nu numai copacii, nu numai munții, nu numai apele cu vîrstă, ci și libertatea.

Există un moment al nașterii ei care coincide cu cel al înscădării în piele publică, pe front, pe stăzi, într-o coșă anonimă de la marginea orașelor, pe baricade prin înșușite și de la el începe numărătarea, adică vîrsta Libertății.

În România Libertatea are treizeci și cinci de ani, vîrstă de om tinăr, puternic și pus pe muncă pentru a lăsa ceva, cit mai mult, în urma lui, care cunoaște importanța temeiilor de la înălțarea propriei case, care știe că între glasurile copiilor lui nu este o deosebire esențială, care evaluează ziua, cantitatea ei de lumină, privindu-se pe sine lîngă unelte de tot leul.

Dor de ce am comparat vîrsta Libertății în România cu cea a unui om tinăr? poate pentru că dintre toate vîrstele posibile cea a omului tinăr este taldeana mai apropiată de imaginea unei finții din care, clară, izvorăște apa, poate pentru că dintre toate vîrstele ce pot fi invocate, cea a omului tinăr se alîă mereu în apropierea punctului de înconșcendță,

de înconșcendță, poate pentru că dintre toate vîrstele statornicile în elemente vîrsta omului tinăr reprezintă sacul moment al înfloririi, lotă de ce am comparat vîrsta Libertății în România

cu cea a unui om tinăr în care patria se vede pe ea însăși tinără și liberă veșnic; nenumărate sînt drumurile patriei, nenumărate sînt drumurile omului tinăr, ele se întrec și se conludă, se prelungește unele pe altele lînd o posibilă definiție a infinitului.

Continuare în pag. a 7-a

Cîntarea României

Cea de-a II-a ediție a Festivalului Național „Cîntarea României" se alîă în ora bilanțului. Această afirmație simplă conține în sine adevăruri revelatoare privind însăși afirmarea culturii noastre socialiste. Purtătoare a valorilor tradiționale ale literaturii și artei, ale civilizației științifice și etnice, cultura socialistă, corespondent al înșușității noastre imediate, se impune în viața noastră socială ca o sinteză în care se concentrează răsăturile noi ale personalității umane. Un tip nou de cultură pentru un tip nou de umanitate.

Definind Festivalul drept caduc arg, democrație de participare a întregului popor la întregă viață spirituală a țării, de formare și afirmare a conștinței revoluționare a maselor, de constituire a unui orizont de cultură definit prin valori certe, stabile, tovarășul Nicolae Ceaușescu contura profilul unei generoase mișcări artistice și culturale, tehnice și științifice de pregnantă originalitate și de multiple implicații pentru destinul civilizației românești.

Cifrele participării maselor de oameni al muncii la cea de-a doua ediție a Festivalului Național „Cîntarea României" sînt impresionante: 3.024.477 participanți, 137.527 de formații și oceruri... La sfîrșitul cifric al acestei impresionante manifestări culturale-științifice! Deci, milioane de oameni care au gândit, care s-au pregătut, care au participat. Dar, dincolo de caracterul impunător al cifrelor amintite, se cuvine să descriem mai ales, calitatea: calitatea creației — a gândirii și muncii — și calitatea participării. Există frești și adînci temeiuri — în acest mijloc de august aniversar cînd țara se pregătește pentru a sărbători 35 de ani de viață liberă, independentă, socialistă care în raport cu durata istorică poate să înșume puțin — care trăiesc cu intensitate și durare înșeamnă alți de mult — să înțelegem cifrele privitoare la bilanțul Festivalului Național „Cîntarea României" nu doar ca pe niște simple cifre ci, mai ales, ca pe un semn de vitalitate al culturii, o dovadă că perioada istorică în care trăim și-a înșușit conștință un etos al devenirii și al tradiției culturii naționale.

Putem vorbi despre Festivalul Național „Cîntarea României", cu satisfacții sub raportul valoric, al calității din perspectiva înșușitei culturale și științifico-tehnice pe care a generat-o. Putem afirma că în variatele sale forme de manifestare geniul național, infinit, a dobîndit și în condițiile zilei de astăzi acea pecete distinctă, inimitabilă și înconșcundabilă, atît de necesară unei culturi.

Accesul liber la valori este un factor esențial pentru edificarea culturii. El trebuie permanent corelat însă cu efortul de asimilare al valorilor. Numai așa putem vorbi de un autentic act de cultură. Numai așa putem exprima o reală înălțare spirituală.

Inșuris sub semnul democratismului autentic și societății noastre, Festivalul Național „Cîntarea României" arată prin rezultatele sale că această relație dialectică funcționează în sensul dezvoltării și împlinirii personalității umane. „O politică pentru om" — cum afirmă gândirea noastră — a tovarășului Nicolae Ceaușescu, o simboliză a științei și a artei înțelese și exercitate cu pasiune și cu vocație, cu înțelegere și cu durare pentru ca omul țării noastre de astăzi să își dezvaluie total și cit mai original strălucirea gândirii și înșușitele sale posibilități.

Letiția Vladislav

TINĂR ÎN AGORA

Certitudine de generație

In ultimii ani mi s-a întîmplat să fac numeroase călătorii, în mai toate regiunile țării. Am cunoscut peisaje magnifice, am revăzut locuri cărora noua noastră istorie le-a șters patina vechimii, dar în toate acestea, în schimb, o simțeam certitudine de generație. Am mers pe tot felul de drumuri, cu tot felul de vehicule, am vorbit cu tot felul de oameni. În tren, odată, am întîlnit doi ingineri din Moldova; semănau, deși nu erau rude, prin statură înaltă și prin ochii albaștri, și mi s-a pozat despre înșușite lor ce astăzi mare succes. Intr-un autobuz, ce făcea o cursă

Voicu Rugariu

Continuare în pag. a 3-a

Gravitatea meditației

efortul conștinței de a surprinde existența se radicalizează pe la jumătatea veacului trecut prin apariția celei mai critice gândiri filozofice și sociale, ideea dedusă cea mai deșumanizării omului; lirismul epicii întuiește această realitate pe căi proprii, inaugurînd o poezie nemăștințită, din a cărei dezvoltare, dimpreună cu a doctrinelor ce se combat reciproc și chiar a ideilor științifice, constatăm o direcție absolut nouă, marcată de dispariția tot mai accentuată a omului din orizontul gândirii. Eminescu avertiza asupra aceleiași probleme atunci cînd se întreba: „Oare nu are mai multă dreptate acela care zice că obiectul îngrijirii publice e omul nu lucrul cărui-a să ființă?"

Kilometri și kilometri pătrați de „poezii" exprimă tocmai această climă a alienării, prin absența inimii, depersonalizarea, concentrarea și conștința — forme, ironie și sarcasm etc. Cea mai recentă carte a lui Dumitru Popescu, *Rază de cobalt*, anexează poezii noastre un univers problematic, o dilemă istorică, în fine, o nevăzută temporalitate: acest univers are în centrul său tocmai elementul esențial, adică omul dispărut, cum am mai spus, din orizontul gândirii în amî de criză al conștinței europene. Poetul vede un reviriment al condiției omului contemporan tocmai în sentimentul solidarității: „Neguri se mai rîdică pe geana cerului / și tunete străbat spre noi sub pămînt — / dar mulțimile au învățat să se preschimbe în stei /

napraznicul trăznit să-l împrăștie, frînt". Cu o rară virulență verbală și prin imagini într-adevăr de osmar, poezii avertizează asupra unui posibil debut al sfîrșitului lumii, semnificat nu numai de îndepărtarea omului, dar și de stergerea oricărui amintiri a lui. „Erele geologice s-au schimbat: brusce / în oglinzi paralele — / dragonii sar acum, invers, în ocean / și stropi de groază împrăscă pînă-n stele. / Iadul și-a instalat de mult / sediul aproape, într-un modest Olimp, / să îl slujească pe stăpînul fără coarne / triumfător prin spațiu și prin timp. / În noaptea veacului acesta fără somn / monștrii scheletari / aproape sufocați de propria duhoare, / oamenii puși de cart / doar de un frig de gheață / mai pot să se înșușească primordiale, / dintr-o dată, / „E aproape prea tîrziu" — se aude vocea simului oracol / la porțile cetății / și Oedip pămînieste perversul vechi destin / monștrii tresar în subteranele culcușuri, / neliniștii, / stăpînii îi mingieie, / îi pun să nască, / sălbătîcindu-i și pe cei ce vin". Din orice eveniment natural, spectacol sau joc urmaș sînt excluse culorile idilice, viziunile

Gheorghe Pituț

Continuare în pag. a 5-a

Tehnică și mesaj

în romanul românesc contemporan

Intr-un eseu asupra structurilor prozei realiste, Len Bersani stabilea că trăsătură esențială, efortul de integrare a materiei românești (personale, fapte, ordine temporală și spațială, construcția în vederea unui caracter sau a unui destin sînt tot atîtea axiome ale romanțierului secolului al XIX-lea. „Dans la littérature réaliste, l'effort pour obtenir une forme significative est structure avec coherence. Les incidents revelateurs aident à rendre intelligible le caractère des personnages; les vrais commancements et les fins définitives offrent un cadre temporel ou les individus ne se contentent pas d'exister, mais se déplacent d'un stade de l'existence à l'autre pour accomplir un destin tout tracé. La personnalité est tout aussi rigoureusement structurée dans le roman réaliste que dans la tragédie racinienne".

Din contră, NOUL ROMAN care se definește polemic, prin opoziție față de acesti parametri, pune individul în simpla condiție de a exista, lipsindu-l de o conștință selectivă, sau adesea chiar de o psihologie. Cadrele temporale sînt obturate, trecutul și viitorul sînt asimilate unui prezent al emunțării, ceea ce duce la anularea ideilor de personalitate, formare sau evoluție. Non-pertinența și nu semnificativul, disparea

Paul Dugneanu

Continuare în pag. a 6-a

ACȚIUNEA NOASTRĂ A DEVENIT ISTORIE

Mormîntul albastru al eroilor, desenat de camarazii lor

In primăvara anului 1945, doi ostași români aflați în Cehoslovacia, pe front, aveau atîta suflet în ei încît, nemai-ștînd ce să facă cu el găsesc că n-ar fi rău să facă rotă de un caiet și să pună în el cuvîntele gîndite de ei.

Fruntașul Aurel Sirbu, de fel din Tencănuș-Dolj, observă că „firicelul de țarbă ce cutează să crească este imediat rețezat de schițe de brand”.

Fruntașul Coconolu Gheorghe din Băilești-Dolj, prietenul cel mai bun al lui Sirbu, dăruitor să învețe slovacă, observă că „jed = cozlată, bună-zăua = dobre-deni, multumesc = docuem” și așa mai departe.

În aceea zi, (19 aprilie), cei doi gîndesc cam așa: — ce-ar fi să mă fac dintr-o dată așa de mic să pot intra într-o scrisoare și cînd o s-o deschidă soția cu să sar din ea și s-o sărut cu foc (Coconolu) — etc. că făcui 23 de ani și rămăși necășătorii și n-av vrea să mă aflu moartea pe atel fără să am și eu un fecior, să nu mă se uite numele în lume; degeaba îmi scriu cei de-acasă să vin mai repede în țară, ce, parcă e după mine, să mai aștepte și ei un pic să se mai răzească glanțele și să-i înghesum pe nemii în țara lor (Sirbu).

poate de limpede ce fel de învingător era, ce fel de pace se va instăpîni. Cu o seară înainte scrisese pe nerăsuflate o străfă care i se rotește și acum în cap: „Multe noamuri război / Și sorțile pribegiei / Aș venit să fure piine / Pe pămîntul României”.

Da, dar vezi că nemții n-au furat numai oțina, altora, ei au pornit în lume să fure ceva și mai scump: omenia. Aflat în cerdacul gazdei sale (Ladislav Siefek din Pata nr. 257, județul Nitralja), un ostăș român se gîndeste că el se află acolo pentru a pedepsi niște hoți, nu hoții de pește, ci hoții care au vrut să fure omenia din lume. Calitatea de învingător nu i-a alterat frumusețea Coconolu bunul simț și ațea sa de dreptate românească; ar fi iertat poate niște furi de piine, dar pentru nimic în lume niște tîlhari de omenie omenescă.

DEOCAMDATĂ, RĂZBOI

Sofer, în regimentul 2 care de luptă, fruntașul Coconolu își urcă mașina într-un vagon pe 20 februarie și timp de 10 zile străbate pusta maghiară apoi se oprește la 12 km de front, la Demanđita, în Cehoslovacia. Pe drum, bătălii cîntău pe ruștelea, scriu scrisori după scrisori, joacă biza și-și povesteau de neveste, copii, iubite. Coconolu se face foc pe nași-său. Neacșu, care face calea-ntoarsă fără să mai stea de vorbă, să mai planuiască. E ațit de minioa pe nași-său încît are glasul de dîș.

În regiment primise haine noi, schimbăse cloșnăul la mașina sa cu motor Diesel („motor cu motorină, nu damă cu mandolină”).

La Sahl, în Ungaria, se spetise dînd jos lăzi cu efecte, motoare, munitie. În Cehoslovacia, tronul se vîntura peste văi și dealuri, peste serpentine încrîncate pentru a se scrii într-o Demanđită pitită într-o vale lângă apa Hronului peste care se aflau hitleristii.

Pregătirile de luptă pentru o nouă ofensivă erau în toi. Pe data de 27 martie 1945, regimentul 2 tancuri intră în acțiune. Adică, în luptă. Numai pentru ocuparea comunelor. Bataie regimentul pierde șapte oameni: locotenentii Gheorghe Ioan, Marceanu și Ioan Roșescu, sergentul Cristea Mihai, caporalii Preda Petre, Ionascu David și fruntașul Constantin Tudor. În memoria sergentului Cristea și a caporalului Preda, Coconolu desenează în caietul său două mormînte albastre presărate cu flori cu petale roșii și albastre și scrie despre fiecare pentru a nu le uita vreo dată chipurile și faptele. Cu un coplesitor simț al dreptății, Coconolu scrie înaintea numelui lor, cuvîntul PROU. Scrie cu prinsoa de curățenie al sufletei și să rămăsă să se bucură în continuare de raza soarelui și de tremurul ierburilor, cele două chipuri de erol arată astfel: „sergentul-erou Cristea Mihai (ca-valer) era din comuna Săvesești-Teleorman, fiul lui Manole Cristea. Era un băiat foarte vesel și cumsecade. Furta o mușată subțiriță pe buză. De meseria lui era lăcătuș. Am plecat împreună spre front. Pe ziua de 27 martie intră în luptă ca conductor de car R 35. Fiind el conductor de tanc, iar locot. Roșescu comandant de car. Carul este lovit de un tun anti-car și este incendiat. Locotenentul arde complet iar serg. Cristea este alături să se adăpostescă. În acest clipă cită a durat manevra, a fost lovit de gloanțele dușmane în cap și a rămas mort pe loc. Acest om a avut o presimțire grozavă. Pe vagon a jucat tot timpul transportului cu toți prietenii lui iar mie mi-a cerut carnetul ca să scrie ceva și a scris așa: „dragă Căcutule, te asigur că toți aceștia care am mai rămas în viață am vrea să avem o putere să putem trimite într-o clipă la familiile din țară frumoasa știre că am scăpat sănătoși și în curînd vom fi cu ei. Soarele merge frumos spre scapăt, se uită și el milos înapoi. Parcă ar vrea să spună celor vii: odihniți-vă sfetele de acum, că vă ațunge și vouă! Lară celor căzuți pentru patrie: pace vouă, suflete frumoase și nevinovate”.

NOUĂ ZILE ÎNAINTE DE A RENĂȘTE, UN OSTĂȘ VEDE IARBA CUM CREȘTE

Detoria unei oștii de front dă în dimineața zilei de 8 Mai 1945 spre care se coboăna pacea. Coconolu s-a năcut ideal, a doua oară. Dar pentru această renăștere, ei și uată armata română n-au stat cu mîna în sân nici la micșele zile dinaintea păcii. Astăzi, în 8 zile, el a trăit și a ațat următoarele:

1 Mai S-a deplasat la Sereș să asiste la manifestată dată de slovaci în cinstea armatei române și sovietice. Slovacii erau înconforți astăzi: 1) fete și femei, 2) bicicliști, 3) celălăți, pe jos, cu drăpale și placate. Cel mai mult l-a plăcut însă o cununie la care a asistat în biserică din orășel, păcat doar că nu aveau luminări îmbrăcate în flori. La nuntă s-a bucurat toată lumea, inclusiv bogății de acolo. Intre două toasuri se auzeau tînturile cămăpăniță neobote.

2 Mai Aflat în cerdac împreună cu Sirbu, Coconolu — neavînd cazăș — crîmeste informații orale de la gazdă cum că: Hitler și Musolini — împușcați „Gheorghe” — arestat, Horthy — tot la fel. Toată seara au cîntat tînturile.

3 Mai. Un civil le spune că hitleristii au capturat dar lor nu le vine să creadă între o informație „civilă” și una militară fiind cercării deosebit de precizie. Lîngă Sereș latră mitraliere.

4 Mai. Și în aceea zi „este foc, vîpăi și pară / numai zgomet, numai fum / soarele include-o rază / pare-ar vrea să nu mai vază”. Să nu mai vadă războiul, adică Coconolu își aduce amînce cit de frumos sună clopotele în România.

5 Mai. Au pană de motor în cîmp. Sirbu vinează un iepure care scapă, astfel, de cauza canoadei care nu se mai sfîrșeste. Din cauza foametei Coconolu vîrșe iarbă cum crește.

6-7 Mai. În drum spre Bratislava, nășăriile își inghină cîntecul lor frumos cu bubului optic al tunurilor. Victorioasă și ea, iarba crește chiar și neobservată de ostășul Coconolu.

8 Mai. La 3 km de Austria, la Galany, se dă o serbare de către tanchistii noștri. Intr-un ziar de front, Coconolu și ai lui elieser nășăriile de mîndri articolul „Seniță lîngă seniță”, în care se vorbește de bravul lor regiment de tancuri. Dar și azi Coconolu aude „un infernal de zgomet de tunuri” dovadă că... „doamne, unde-o mai fi și pacea!”. Majorul Ghiteșcu le spune că a auzit însă de încheierea armistitului, iar un maior nu e un civil.

9 Mai. Regimentul e adunat în cîmp. Se comunică oficial PACFA. Se urlă literalmente de bucurie. Soarele e frumos în dimineața asta frumoasă și se înalță frumos pe un cer frumos. Toți sint veseli și frumoși. Pe seară, răgușit de tot, Coconolu se adresează unei certe posterități: „Dragă cititorule, te asigur că toți aceștia care am mai rămas în viață am vrea să avem o putere să putem trimite într-o clipă la familiile din țară frumoasa știre că am scăpat sănătoși și în curînd vom fi cu ei. Soarele merge frumos spre scapăt, se uită și el milos înapoi. Parcă ar vrea să spună celor vii: odihniți-vă sfetele de acum, că vă ațunge și vouă! Lară celor căzuți pentru patrie: pace vouă, suflete frumoase și nevinovate”.

Patrel Berceanu

SIMȚĂMINTELE UNUI OSTĂȘ VICTORIOS

Cu două săptămîni înaintea victoriei, Coconolu neli nu bănuia cit de aproape e ziua păcii. Și, totuși, primăvara aceea plioasă îi nădea un simțămînt care nu-l lăsa să închidă ochii noaptea. Fînd Ostășul Coconolu era un învingător. Miine-poipline vine pacea și el trebuia să știe cit se

Certitudine de generație

Urmare din pag. 1

locală, pe undeva, prin nord, am discutat pe îndelețe cu doi bărbăți din Maramureș, senini și siguri de ei, pe care Rucureștii îi impresiona undeva din Ofițeria mi-a relatat cu calm și tăcut de povestitor, cum se descurcase într-o țară din Africa. Această ultimă întîlnire s-a petrecut în avionul de Tulcea. După un timp, fapt explicabil, am început să observ că anumite cuvinte se repetă, că există o mentalitate, care îi unește pe oameni indiferent de profesia lor și de localitatea unde trăiesc și muncesc. Cel mai interesant mi s-a părut felul de a vedea lucrurile al oamenilor aflați în jurul vîrșetei de treizeci și cîinci de ani, adică al celor născuți odată cu Eliberarea, marele act politic, care a îndreptat istoria noastră pe o nouă abie istorică. Oamenii aceștia, de a căror vîrșă mă despart doar cîțiva ani, și al căror mod de a gîndi seamănă în mod simțitor cu al meu, au ceva deosebit de pregnant, care nu ține doar de psihologia unei anumite vîrșete. Sint oameni impliniți, cu familie, cu profesii bine stabite, oameni care s-au realizat social, sau se află în curs de deplină realizare. În felul în care vorbesc despre realitățile sociale ale României socialiste se simte un dominant sentiment de încredere. Sint oameni siguri pe ei, oameni care au certitudini; pentru

ei, blazarea este o boală necunoscută, despre care află din cărți. Te priveș în ochi și îți răspund fără să se grîbească la întrebările pe care le pui. Se află între energia explozivă a tinereții și înțelepciunea prudentă a maturității depline.

Dar nu numai în vehiculele, multe, în care m-am găsit în drumurile mele de reporter potențial, am avut ocazia să discut cu oameni care fac parte din generația lui 23 August. În multe alte prilejuri am avut ocazia să cunosc oameni ai acestei generații, pe care, dacă ar fi să încerc să o definesc prin doar cîteva cuvînte, aș zice: o generație sigură de sine, care are certitudinea unei solide pregătiri profesionale, care refuză speculațiile sterpe și preferă să muncească cu pasiune pentru țară și pentru ea însăși.

Am văzut prin filme, am aflat în cărți personaje din categoria celor aflați la această vîrșă. Personaje din țări străine, mai apropiate sau mai îndepărtate. Oameni frămîntați, inteligenți, pentru care cîmpul social din țările lor este un lucru confuz și primejdios, presărat cu tot felul de capcane. Oamenii de la noi, despre care am vorbit în aceste scurte însemnări, nu sint nici ei niște roboți veseli, care nu cunosc îndoielile. Mentalitatea lor este însă optimistă, în esență et. Este și aceasta una dintre marile realizări ale socialismului, ale țării noastre de azi.

Ritmuri în August

ION CRÎNGULEANU

Triumful libertății românești

Tu ești MATERIA! Numai așa și Numai așa
Îmi înțeleg miinile fără tremur
Și frig
Ridicînd, liberă, floarea la gură!
Numai așa îmi aude plămîni
ca pe niște munți vîind
Și, numai așa
înțeleg fluxul de dogoare al piinii!

Tu ești verbul strigat al Lumii,
Ești Materia! Pe tine însuși auzul tău
Te aude
Și te vede însăși vederea ta;
Te urbește în cosmos
Și te face a nescel eroic,
În labra de zădăra a lumii!
Tot ce este împotriva ta
Lăz, jug hidas, moarte se cheamă,
Hohot de gingii atrăvite este,
Anti-verb și anti-lumină devine!
Tu ești Libertate, Materia. Ești forma
Patriei!

Nici un anebimp și
nici un fel de bîmp
Nu te pot întreca! Nici mișcarea
Și nici creșterea, cum nici visul
Nu te pot întreca. Tu ești însăși ființa
Acestor Patrii suveră Neom Românești în
tot ce este munta și pasăre,
Plîna și Flăvia,
Cîntec și frig,
gînd și amă
jerdă și zbar
sau arde vîntoare!

Esti mai mult decît însăși Materia.
Esti forma țării și singele ei!

Tot ce-ți imaginează pămîntul mai sînt
Ești în Libertate,
Fiește tîntorul Gîndului
Și înțelegi înțeleg
în privirea care se înalță din bucurie;
Tu ești inima
Și înțeleg
Dar și aște de loc a Popoului!

Pace și cîntec
Face mugurii în grădina te
Tîntorul Materia,
Libertate!

Esti mai mult decît fruntea
Și mai mult decît îndăimea;
Te vezi cu singele
Și amă cu poporul —
Tu amăcîști cu labra miinile
Și cu labra gîndului, tu gîndești
ce flopie, cu vînt
gîndești cu multime,
Cu familia și patria!

Tu ești, Libertate,
Legea fundamentală
a miinilor ridicate
în lumina pentru tălătoarea!

Nimic și nimic nu-ți ca țara
Dacă Poporul
Și singele lui pînă de vîntă captivat;
El, dacă vrea, dacă E hărăzita,
Se scutură ca un canoan
pe cataramă,
Se scutură ca un mare de grîdiniță.
Libertate tu ești Materia,
Esti verbul decise, iarba înmăgărită
Ești Lava —
Tu ești Poporul!

Sor usle, sor onțale, sămă mureș,
Flușul ațegăd invers,
Tece prin nord seara,
O magnă-i creșutul pămîntului,
lar în centrul carului
Arde a floare
Cînd se eliberează Poporul!
Așa vrea El
Așa arde singele lui —
Stegul lui tricolor așa vrea!
Așa vrea lumina lui!

Așa vrea Partidul Comunist Român
Care-i este
Miezul de foc al materiei.
Așa vrea Poporul.
Așa hotărăște Materia!

Marșul tău e numai înimă,
Spre toate părțile cardinale;
unanim,
plin de zbor
și material
E marșul tău!
Cîdărea ta e în toate părțile carului
Cum, însuși Poporul
E în toate părțile țării.
Libertate, tu ești legea fundamentala
a frunții și miinilor noastre,
Cum legea fundamentala
ești
pentru fiecare inimă ce vine!

Așa vrea Partidul Comunist Român
Care-i este
Miezul de foc al materiei.
Așa vrea Poporul.
Așa hotărăște Materia!

Marșul tău e numai înimă,
Spre toate părțile cardinale;
unanim,
plin de zbor
și material
E marșul tău!
Cîdărea ta e în toate părțile carului
Cum, însuși Poporul
E în toate părțile țării.
Libertate, tu ești legea fundamentala
a frunții și miinilor noastre,
Cum legea fundamentala
ești
pentru fiecare inimă ce vine!

ȘTEFAN DUMITRESCU

Fii țara mea

Fii țara mea cumința și odîncă
Vin epoca ca niște mari futuri
Începa din strălinduri să te-aduni
N-azi tu vîrșii lumii cum mîdăncă

Și fi în zarea lumii tamerară
N-ai vîitor în timp cai ce sint lași
O țara mea mă rog să nu te lași
Auzi cum urlă vîrșile pe-afară!

Tu fii mereu senină și împăcătă
Și treci prin viemi ca plugul prin ocean
Fi mai puteinică din an în an
Mai mîndră, mai frumoasă, mai bogată.

Istorie

Lumina curge pe codri ca apele
Revelîndu-și în istorie aprinde faclul
Utilindu-se în el ca-n oglindă
În așeze se aude timpul rețind mai tare
lăcînd un zgomet asurzitor
Din adîncul lumii se-nalță un corn
Cineva dă lampa mai mare în istorie
Neamul meu se vede pe caline
muncînd.

DIM. RACHICI

Prin rădăcini

Faceți loc, faceți loc pentru pomii istoriei!
Ei trebuie să crească și să rodească.
Chiar între blocurile de beton,
Chiar după barajul cit muntele,
după josenau-n serpantină, unde
Mai persistă mirasul sudorii constructorilor
li poji vedea legănuindu-și carocana și radul
bogat,

Le poji auzi susurul frunzelor
Prin scrișitul de lime, prin scîncetul
Nou-născuților din materii-fle noi.
Faceți loc, faceți loc să-și întindă miădițele
linere —
Eie umblă cu ochii prin birouri capitanale,
Iscodeșc ce se-nîmplă dîncala de geamurile
largi ale apartamentelor.
Priviți-le, primăvara, cum inverșez,
Cum între nevrurile frunzelor părășă
Împimot cu tot mai multă pregnanță
Chiplul nostru; simbur nemuritori
Zămislesc în cîrnoasele fructe
De-o seamă cu facerea lumii
Și cu capii capiiuilor noștri —
Ei sint rumenții roșilor
Pe care se-nînd curelele de transmisie
Punînd în mișcare epocile, legînd generațiile.
Faceți loc, faceți loc mai mult loc
Să crească vîguroșii pomii istoriei

Prin rădăcini ei dialoghează cu erete,
Stau la aceeași masă, egali
Cu oceanul.

Constructorii de subterane

Acești constructori nu mai prind cerul în icuri
de lemn
Izbind cu muchia bîrșii și cu ciocanul; ei
zidesc subteranele
Pe care viața noastră se sprînjî.
Sînt tot timpul lîngă izvoare — le zăgăzuiesc
goana nebună
Să se urzească în gîndurile noastre
Să se urzească în gîndurile noastre

Sau le ușoie ca pe păsări atară; adulec
Noaptea adîncurilor —
Sînt primii care-și strîngup înșup de fieră
Mîrșind o mușcăliuri părășite în somnul
milioniilor.

De la suprafață lucrarea lor nici nu se vede;
Ea însă are aceeași funcție pentru construcție
Pe care o-nădeplinesc rădăcinile
Pentru un pom sau pentru-o pădure,
Constructorii de subterane — orizontale și
verticale.
Zidînd
În linie dreaptă cu centrul pămîntului și razele
soarelui —
Linia trece, de fiecare dată, prin inima lor.

GHEORGHE DARAGIU

Priveliște

Patria de adevăr
Adînc ard diminețile tale
Cu demnităte
Cu dor
Semn de înțelepciunea
Vrărilor
Ard diminețile tale
Flacăra munților
Seta izvoroarelor
Sens semnețelor
Înima soarelui
Cu noi
Pentru noi
Adînc ard diminețile tale.

VICTOR NISTEA

Patria

ARBORE cu o mie de crangi
toate țignind în zborul înălțimilor
din alte a mie și mie din mie —
mareu înflorînd timpul.
Aripi de vultur îi mîngîie
îngroșele țarje mai viu sporindu-i,
în noi, rădăcinile, fructele,
lumina, tineretea, numele, visul
soarta oceanicilor dimineții.
Da, lăra Ee, ce rost ar purta
ochii mai deschizi către creșta —
e piatră alunecînd în vîi ar în mare!!
Și cine, ah, cine i-ar fi eroii adevărațel
brîn — erii prin care trece
înălțel singe al murei —
un les azvîrșit pe nisipuri
de fiptul valurilor!
e fînăță secată în fete mea!!
reul cășut în cenușa fîrților!!
un leinar ce se sînge pînănoapte!!

NICOLAE ARIEȘESCU

Azi, sîd lumina...

O, să răbînne fructul serii, cald,
scăldat în culmi de aur, carpatine,
să înțetăm în flușul plin de grîu
și să urcăm în cîntec zări senine:
dă-mi brațul tău de fluviu, vesnic viu.
Iu, Patrie, să fi-l desmier deplin,
azi cînd lumina cerea peste țară,
în ochii tăi un cer avem, senin;
avem ceții călături și-avem grîu.
Iu, țara mea, izvor de seninice
urcînd ca un cristal în univers
sub stegul tău de dulce Românie:
în ochii tăi e-un univers întreg,
grădini rămase într-un rîu cu flor,
un August revărsindu-se-n lumină
pe-acest pămînt înmîrșimînd nînsori!

ION ANDREI

De un aer pur consolată

între Dunăre și Mera
țara Românească
în care m-am născut
pe un vînt ușor cald
al unei dimineții din
august
nemuritoare mi-a rămas
libertatea
și de un aer pur consolată
cîntec de iubire cîntă
pasărea albă a fîmului
iar unul dintre țrați
cel care a murit
e a porte a istoriei —
martor

ION POPA ARGEȘANU

Comori în suflete

Ne-am așezat fîntini pe guri de roi
în vîrșă necuprînsă și senină
Purtînd camozi în suflete și-n stroi
Mai tineri azi pe romănescul plai
Ne-nveșmîntăm în roșia lumină.
Ni-i trupul piine, singele cuvînt
Și-avem un zbor al libertății slînte
Că glorioși, strămoșii, înainte
Ne-au învățat iubirea de pămînt
Cum nu-i fu dot vreedată unei gînte

STERIAN VICOL

Un imn ales

Cîntecul Patriei se naște în izvoare
Se-nalță-apoi, peste-a grîului cunună,
Prin munți și cîmpii ca în pridvoare
Înflorite, cîntecul patriei răsund!

În August, cîntecul Patriei e-un imn ales
luminînd prin cameni destul din străbuni,
Sunetele lui din faptele noastre se țes
Căci astăzi, liberi sintem, făuritori de minuni!

E sărbătoare-n vatra noastră românească
Și cîntecul în august înceapă cu-mpîlniri,
O dragoste fierbinte înceapă să rodească
Cum n-a rodit vreedată, din mureș și iubiri!

Cîntecul Patriei se naște în izvoare
Odată cu soarele din stēmă și din grai,
Cel care-nalță cîntecul nostru să zboare
E PATRIDUL — STEA LUMININD PE-O GURĂ
DE RAI!

VIOREL COZMA

În inimile noastre

August de loc vibrează în inimile noastre
Cu-a muncii și-a izbinii deplină primăvară
Și-n ritmuri îndrăznețe înalță noi columna
Să fie ctitoria la temelii de țară.

Ei ride plin în floarea ce mugurii-și desface
Și în seninul zării luminii larg deschis,
În faemățul uzinei și-n lanul greu de piine,
Și pretulindeni unde se împlinesc-un vis.

E zi de sărbătoare căci viață dăm Ideli,
Unii sub stegul rașii de comunist partid,
Și toate cîte astăzi sint scrise-n numire
Spre vîitorul țării căi noi ni le deschid.

Acum, cînd ride August în inima-patălă,
Ei țarînd cutezător și vise prînd temei,
Ne înfrîmăm sub flomuri de purpură și pace
Nălțate în lumina de August 23.

GHEORGHE DARAGIU

Priveliște

Patria de adevăr
Adînc ard diminețile tale
Cu demnităte
Cu dor
Semn de înțelepciunea
Vrărilor
Ard diminețile tale
Flacăra munților
Seta izvoroarelor
Sens semnețelor
Înima soarelui
Cu noi
Pentru noi
Adînc ard diminețile tale.

VICTOR NISTEA

Patria

ARBORE cu o mie de crangi
toate țignind în zborul înălțimilor
din alte a mie și mie din mie —
mareu înflorînd timpul.
Aripi de vultur îi mîngîie
îngroșele țarje mai viu sporindu-i,
în noi, rădăcinile, fructele,
lumina, tineretea, numele, visul
soarta oceanicilor dimineții.
Da, lăra Ee, ce rost ar purta
ochii mai deschizi către creșta —
e piatră alunecînd în vîi ar în mare!!
Și cine, ah, cine i-ar fi eroii adevărațel
brîn — erii prin care trece
înălțel singe al murei —
un les azvîrșit pe nisipuri
de fiptul valurilor!
e fînăță secată în fete mea!!
reul cășut în cenușa fîrților!!
un leinar ce se sînge pînănoapte!!

NICOLAE ARIEȘESCU

Azi, sîd lumina...

O, să răbînne fructul serii, cald,
scăldat în culmi de aur, carpatine,
să înțetăm în flușul plin de grîu
și să urcăm în cîntec zări senine:
dă-mi brațul tău de fluviu, vesnic viu.
Iu, Patrie, să fi-l desmier deplin,
azi cînd lumina cerea peste țară,
în ochii tăi un cer avem, senin;
avem ceții călături și-avem grîu.
Iu, țara mea, izvor de seninice
urcînd ca un cristal în univers
sub stegul tău de dulce Românie:
în ochii tăi e-un univers întreg,
grădini rămase într-un rîu cu flor,
un August revărsindu-se-n lumină
pe-acest pămînt înmîrșimînd nînsori!

ION ANDREI

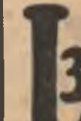
De un aer pur consolată

între Dunăre și Mera
țara Românească
în care m-am născut
pe un vînt ușor cald
al unei dimineții din
august
nemuritoare mi-a rămas
libertatea
și de un aer pur consolată
cîntec de iubire cîntă
pasărea albă a fîmului
iar unul dintre țrați
cel care a murit
e a porte a istoriei —
martor

ION POPA ARGEȘANU

Comori în suflete

Ne-am așezat fîntini pe guri de roi
în vîrșă necuprînsă și senină
Purtînd camozi în suflete și-n stroi
Mai tineri azi pe romănescul plai
Ne-nveșmîntăm în roșia lumină.
Ni-i trupul piine, singele cuvînt
Și-avem un zbor al libertății slînte
Că glorioși, strămoșii, înainte
Ne-au învățat iubirea de pămînt
Cum nu-i fu dot vreedată unei gînte

Postul de comandă al regimentului a fost amenajat la un conac înconjurat de un fel de sateliți — niște clădire de munte. Acolo a fost chemat și căpitanul Fulger cu întregul său grup de comandă.

Proprietarul conacului era de statură potrivită, înalt, cu un cap mare, mare, aldoma unui glob pământesc, redus la dimensiunile unui cap de om, după cum avea să-l caracterizeze, mai târziu, căpitanul Fulger. Întreaga viață era înesată cu cărți și bibliotecă din bolta principală și sufragerea și rafturile din celelalte încăperi, dină și bucătărie.

În spațioasa sufragerie, cu ferestrele bine camufluite, la fel ca și la postul de comandă de lângă Mureș, în jurul mesei luau loc patru ofițeri, nu ca să servească cina după o zi de luptă, ci pentru a enunța asupra modului de înlocuire a noii misiuni primite de la divizie: colonelul Virgil Năstase, comandantul regimentului, maiorul Lazăr Năstureanu, comandantul batalionului I, maiorul Gheorghe Popescu, comandantul batalionului 2 și căpitanul Traian Blendea, șeful serviciului de informații.

Cită desebire între această încăpere și bordelul de la Mureș? Toți trăgeau din țigări, derulindu-și amintiri, amintiri... După ce și-au sorbit primele înghițituri de cafea și-au rezemat de spetezele înalte ale scaunelor căpătate cu piele înă. Se instalase un moment de tăcere atingerătoare. „Căpitanul”, colonelul Năstase, sparse gheata:

„Vasăzică am ajuns și aici. Și pe ce vreme, și pe ce teren! Până unde vom merge? Dar, deocamdată să vedem ce trebuie să facem ca să dăm peste cap forțele așezate în jurul acestui Volovec și apoi cum vom pătrunde în defileul munților Trața. Șiți că sîntem lași în fruntea diviziei, și regimentul nostru are rolul unui spărgător de gheață. După cum ai constatat, înamicul este pretutindeni și nicăieri. Generalul nu-mi cere numai să aflu ce trupe dușman am în față și cum acționează ele, ci să și arunc în aer un pod pe valea Sayo, aflat la vreo 2 km. Înapoia primei poziții dușmane. Și unde mai pui că podul este dincolo de paravanul masivilor împăduriti tăiați de defileul ce se deschide la Vladimirovo și se sfârșește la Dobrina.”

Cei patru se ridicară, aplecându-se asupra hărții de pe masă. Năstase le indica traseul, obiectivul.

„Cumplită misiune! Intervenți Năstureanu. Pentru care zi, și la ce oră o stabilim comandamentul diviziei aruncarea în aer și ocuparea zonei respective?”

„Măne la orele 18.”

„Și cu tot regimentul trebuie să ajungem acolo la ora 7?”

„Intrebă maiorul Popescu, pipiriu al aceia neastîmpărat.

„Fi, aci este întrebarea cheie”, reluă Năstase cu același glas răgușit, clipind des cu ochii lui mărunți, sîrțiți, iscoditori.

Se reasezărar pe scaune, mai sorbită din cafele, mai pufărit nervos din țigări schimbându-și priviri încercate de o mare nedumerire.

După ce și șterse ochii și cu mâna de aur și îl respuse la ochi, „savantul” Blendea, ofiterul cu onerabilită, luă cuvîntul: „Domnule colonel, inițiativa ne aparține în ceea ce privește modul cum vom îndeplini această extrem de riscantă primă acțiune pentru pătrunderea în defileul din care vom săta către Trața...”

„De aceea l-am adus tot în conac acesta pe căpitanul Fulger, cu întregul lui grup de comandă. El va organiza incursiunea care va avea valoarea aproximativă a unei companii. Oamenii și-i va recruta din întregul regiment, bineînțeles dintre cei care s-au remarcat în cele mai periculoase acțiuni de cercetare și incursiune.”

Urmat discutarea planului în toate amănuntele și pe toate fețele într-o atmosferă de mare optimism.

adac pe malul Tisei, Fulger, acest ofițer cu o bogată cultură generală și militară, ancorată pe o intensă viață apăsătoare, trăise unele momente de adîncă reflecție, apoi și pe rătăcirile lui în Cehoslovacia și în țara lui va continua să fie zburcâtă de neasemuită gânduri și sentimente. Pînă și somnul, pe apucate, îi va fi chinut de freacă a universului său interior. Răsfoindu-și jurnalul intim de față cu însemnările făcute pe marginea poeziei la conacul amintit vom vedea o mare, constantă de un vis cu totul aparte, care l-a zguduit profund, un vis imbitat cu grăitoare semnificații privitoare la lumina lui de idei și sentimente, iar pe de altă parte, de filmul unor cutremurătoare peripeții trăite de ostășii incursiunii organizate și conduse de el după indicațiile colonelului Năstase. Cităm din jurnalul său: „Afară gerul, în sobă ardea focul. Ne-am culcat, ne-a prins somnul rînd pe rînd. M-au furat așezate una și alta în noaptea.”

„Ne atacă nemții, dom' căpitan! striga sublocotenentul Petricău.

„La crenele, la ferestre!” urla comandantul de batalion.

Toți am sărit de la masă, am răsturnat-o, s-au spart farfuriile, cafele, s-a scurs vinul din pahare.

„Vulpe, la ferestra din stînga! Petricău, la cea din dreapta! Băran pe balcon și Vancea la ușă! — am comandat.”

N-aveam pe ce ne sprijini bine armele. Am dat cu pumnul în cristalele bibliotecii. Am acos cărți. Cu bruta le-am cărat...”

„I-a pîsteană două groase, i-am ordonat lui Vulpe. Sprînjă pușca pe ele! La și tu Petricău, vulpe, biblia aia mare...” și cărțile acelea mai

ion gh. pană

Vis de război...

miel L. Eu îmi iau pîsteană trei, mai frumoase și cartonate, și le pun aici pe balustrada balconului...”

„Nemții nu se zăreau. Se cernea pe întinderea de argint a zăpezii lumina înghețată a lunii.

„Globul” — cu fruntea mare, cu ochii negri, iscoditori — ne privea din spate. Stătea călare pe un maldăr de cărți, cărțile lui...”

„Foc — am ordonat. Și toți am tras în patru direcții din toate ferestrele, de pe balcon, din pragul ușii... Cartușele luminoase au trasat patru fulgere lungi și apoi... s-au aprins ferestrele...”

„Lumini înalte, albastru lîșneșu ca niște arțezieni din vatrurile de cărți. N-au mai apăsat pe trăgace „muşchetarii”. În spate, un glob luminescent... „globul” nostru...”

„Fugeau nemții! Nimeni nu trăgea în ei. Ei alungau în cele patru zări vîpăle care lîșneau din cărțile lui! Homer, Platon, Horatîu, Dante, Voltaire, Shakespeare, Byron, Goethe, Balzac, Eminescu, Tolstoi, Rebreanu...”

„Încă visăm... cu capul pe pernă... M-am trezit ca ars... înspăimîntat... Trăgea de mine ordonanța...”

„Visul n-a prea fost vis pînă la urmă. Poate că, în timp ce Fulger se trudea, scuturat de ordonanța lui, să-și vină în fire din somnul cel adînc, și ostășii săi visau, nu se știe ce, dar puțum spune că și el era copleșit de visuri adînci.

„Mal departe citim: „Căpitan Fulger, mi se adresa colonelului Năstase, am pierdut contactul cu înamicul. V-ați cam făcut de cap! Alți dat buza prea devreme în „stîmpul cel de noaptea”...”

„Fulger s-a retras complet. Colonelul, cu figura lui ciufuroasă, aspră în aparență, îl privea pe toți cu o dogoritoare căldură. Îi venea să-l strîngă la piept înainte de a le spune cuvîntul cel din urmă pentru noua misiune.

„Acel cuvînt al inimii sale largi, dar și al soldatului la datorie, a prins glas după cum ne vorbește în continuare jurnalul: „Fulger dragă, tu șiți prin cîte am trecut...”

„Domnule colonel, ordonați! I-am răspuns de-aia legînd din vis... Dacă încă n-am băut cupa cea mare...”

„Căpitan, aici nu-l vorba de noi stiu care bibliotecă de gânduri ori de vreo filozofie. Eu te înțeleg, dar nu uita că am trecut de miezul nopții...”

„Domnule colonel, v-am ghicit!”

„Nu-i timp de pierdut. Hai! scoateți harta...”

„Și Năstase, colonelul, omul căutat pe glînduri în fața hărții, ca și odinioară la Mureș, i-a prezisat misiunea...”

„După cum văd, domnule colonel, eu trebuie să execut o incursiune pentru ocuparea unui obiectiv situat mult înapoia poziției de apărare a nemților!”

„Da, așa este și, în plus, să-mi transmiteți din jumătate în jumătate de oră, informații precise...”

„Plutoanele companiei erau în cantonament de luptă într-un grup de case. Căpitanul ajunsesse la cantonamentul său pe la ora 1,30 noaptea.

După ce și-și rotii privirea prin cameră, căpitanul se trînti pe scaunul de lîngă masă, cu căciula în cap și porthașul agățat de gît. Pe albul peretelui din spatele lui se proiecta ca o apînare uriașă de munte.

Își arrijă cotul pe un colț de masă și bărbia în pumnul mîinii drepte. Stătu așa, pe gînduri, cîteva minute. Scose apoi harta și o întinse pe masă, trăgînd lampa mai aproape. Urmară cu privire lîmărită ca urma și-și bărbia la două și. De pe acea bucată de hîrtie fină, lucioasă, cu fel de fel de semne pe ea începu, parcă, să se ridice în fața căpitanului, în proporții uriașe, creasta. Cînd privirea îl căzu pe satul Vladimirovo și împrejurimile-l stîncose, transportat pe de gînduri, îl se înfățișară, ca pe o pelteală de film, coloane de fasciști și gînduri în toate părțile, unii trăgînd cu desperare din mers, alții predîndu-se îngroziti.

După o vreme lăsa harta deoparte, se rezemă de spetezele scaunului și aprinse o țigară...

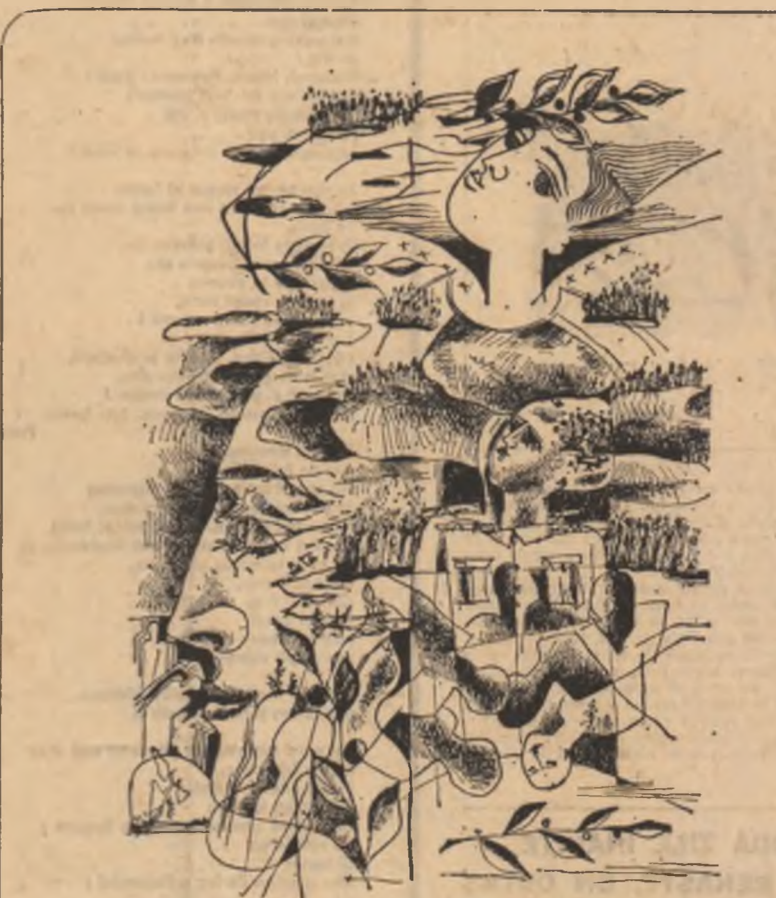
„În minte i se înfățișară, ca pe o tablă de șah, toate variantele posibile ale dispozitivului de incursiune al companiei.

Apăsă cu creionul negru pe un grup de cabane marcate pe hartă, lîngă șoseaua din vale...”

„În definitiv toată cheia acțiunii constă în ajungerea ei mai repede la drum...”

Înd compania a ajuns pe o creastă era ora 5. Pe linia frontului domnea liniște. Din cînd în cînd, cite o rachetă de la înamic se înălța plămînd în cerbe de artificii care luminau pentru scurtă durată porțiuni restrinse de teren. Rachetele izbucneau mai mult din stînga; din față și dinspre dreapta, niciuna.

Ochii lui Fulger se obișnuiseră cu întinerirea și se distingea plinul de pom în silueta, citeva mîncători de teren în față, niște mameloane mai la dreapta. Peste ele, la citeva sute de metri, — toți stău, pînă la ultimul soldat, — că se afla buza viii adînci, în care trebuiau să ajungă coborînd niște pereți prăpăstioși.

Ilustrație de Sabin Ștefanuță

Pe pragul dăncat al viii au fost descoperite vreo șase adăposturi, părăsite de nemți, pe care luptătorii companiei le-au și cercetat cu atenție. Căutau să distingă încoace se îndreptau urmele lăstate de hitleristi.

Plutonul lui Vulpe începu coborîrul. Iată-l ajuns în vale. După el, pe stînga și pe dreapta, fără oprire, pînă jos, ca o rostogolire de bolovan, plutoanele alunecau spre firul prăpăstiei. Se duceau soldații la vale val-virtu; unii pe sezut, alții de-a berbeleacul, în toate chipurile. Curînd, curînd, ajunseră pe clina cealaltă a prăpăstiei.

„Compania în întregime, înainte... La plutonul din cap, al sergentului maior Vulpe, patrule de cercetare a forma grupa sergentului Vancea. În grupa lui era și caporalul Guță, „ulul companiei”, cum îl mai porecliseră soldații.

„De cite ori pe drumurile de retragere ale fasciștilor, nu dăduse el peste cadavrele unor prizonieri români sălbatice copleșite de hitleristi. Vancea se cutremura de durere văzîndu-și camarazii torturați și ucși. Sergentul Vancea tăcea, își înclina fălcile.

Înainte de a coborî în vale, sergentul Vancea îl spusese căpitanului:

„Nu-mă las, domnule căpitan, pînă n-o afla de mine toată suflarea lui Hitler!”

Iar acum, în această și pîlcioasă, mergea în cazul companiei, țîntă către pod, nerăbdător să mai dea ochi cu dușmanul.

Temerara incursiune înainta în formă de romb. Păcuruse vreo 600 de metri. Terenul devenea tot mai greu și mai acoperit. Zăpada era neumbată. Pădurea se îndesise.

„Înamicul! Înamicul!”, se auziră șoapte transmise din om în om. Toți s-au oprit. Înimile se zburcîu în piepturi. Urechile pocneau de încredare. De sus, de pe pantele ce coborau dinspre înălțimea ce domina satul Vladimirovo (adică dinspre dreapta) asămură prin desul pomilor două siluete de hitleristi îmbrăcați în costume albe. Plutonul sergentului maior Băran se oprise adăpostit, gata de tragere. Zeci de perechi de ochi îl urmăreau pe fasciști. Și hitleristi se

opriră mizați, privind în jos la oamenii lui Băran.

„Unser, unser?” spusese unul dintre hitleristi, gîndind probabil că soldații lui Băran erau maghiari, căci ei purtau uniforme kaki la fel cu militarii noștri.

„Ja, ja”, răspunse, sigur de sine, de după un copac soldatul Gheorghe Marinescu, care era constanțean; fusese muncitor în port și cunoștea înfructuoa germana.

Răspunsul lui Marinescu făcu minuni. Cei doi nemți coborîră repede prin hățitul pădurii pînă la plutonul lui Băran. Cînd își dădură seama că li s-a întins o cursă, înmărmuriră. Cu înt gerul ce bîntuia, frunțile li se brobaniseră de sudoare. Fețele lor, din roșii, deveniseră galbene ca turtă de ceară. Și își mișcău capetele repede, ca niște păpuși automate, cînd la stînga, cînd la dreapta, cînd înapoi.

Cei doi prizonieri erau transmisionieri care controlau firul telefonic ce lega observatorul de pe înălțimile din dreapta cu poziția divizionului de artilerie grea nemțească, situat dincolo de podet, spre Vladimirovo. Tot de la ei s-a mai aflat că pe umărul alîncos de lîngă Vladimirovo se duceau lupte crîncene și că era posibil ca o parte din unitățile hitleriste de acolo să se retragă prin acea vale către stînga pentru a scăpa de o eventuală incursiune.

Căpitanul a și raportat telefonic situația la regiment.

„Pe neașteptate izbucniră din stînga răpădiele unor arme automate.

Focuri vii de infanterie începură să se audă și din față, de la grupa sergentului Vancea.”

Gîfînd, venea spre căpitanul Fulger un agent de la grupa ce se afla în canal plutonului de pistoale comandat de sergentul maior Băran.

„Domnule căpitan, o mulțime de nemți coborîră dinspre Vladimirovo. La vreo 300-400 de metri înainte se văd niște clădiri, chiar la piciorul pantei... În jurul lor se zăresc grămezi mari de cărbuni. Pe acolo forțosec țărâși nemți și hitleristi. Acestea trebuie să fie mina de cărbuni, de care ne vorbesc! dv. sus, pe culme!”

N-apucă Fulger să dea toate ordinele și asupra pădurii, pe întregul dispozitiv al incursiunii, se năpusti un uragan de proiectile, de aruncătoare și de artilerie. Obuzele se spargeau în crengile copacilor, împropințat schije în toate direcțiile. O escadrilă de 3 avioane de asalt hitleriste își vară și ea sacii cu grenade asupra pădurii care vicia ca o mare înfrîntă. Fumul înecăcios făcea să lacrimeze ochii. Urechile țluiau continuu. Copaci mai plînzii se prăbușeau unii peste alții, tăiați de schije.

Plutonul lui Vulpe, învingînd urgia torentului de armă, de fier și foc ieși din zona bombardată și așază un nou grup de hitleristi cubăriti în dărîmăturile unei căsuțe de piatră aflată dincolo de marginea pădurii. Căpitanul trimise repede un agent să tace acum firul telefonic nemțesc. Între timp, hitleristi de la casa dărîmătoare se pomeniră încercuți și se predară.

Fulger trase — potrivit codului stabilit — racheta roșie cu cînd stele, ca semn că a atins cealaltă margine a pădurii.

Bombardamentul încetase. Plutonul lui Vulpe, mereu cu grupa lui Vancea în cap, continua înaintarea către pod. Mai rămăseseră pînă acolo vreo 2 kilometri.

Lărăși începură să gîlească în jur gloante de arme automate. Se înfigeau în trunchiurile copacilor, lăbeau în plin plutonul lui Petricău. Trăgeau nemții care coborau dintr-o Viadimirovo. Se culcără toți la pămînt și căpitanul și Petricău și artileria. Plutonul lui Băran stău în ajutorul grupului de comandă care lupta din răspuși să oprească baitele fasciste cu nu mai conțeneau să se scurgă de pe creasta împădurită a Vladimirovo. Rîndurile incursiunii începură să se zărească. Numărul rătărilor creștea.

Din nou se abătă o vijelie scurată de obuze de artilerie. Pînă la urmă însă, fasciștii de pe pantă, care și ei fuseseră prinși de focul propriilor lor artilerii din Dobrina, începură să fugă: unii către stînga, alții către dreapta, alții înapoi spre creastă. Măști însă s-au dat înfrîni și au coborît ca pe derdeluș, cu mîinile în sus, credîndu-se în Băran. Dar tot atunci niște mitraliere înamice din clădirile minei de cărbuni deschiseseră foc.

Nu era timp de pierdut.

Incursiunea ieșise din pădure și se îndreptă lute asupra șosei. Căpitanul acosea că prin această înaintare îl va determina pe nemții de la mina de cărbuni să se retragă. Dar după citeva sute de metri, își făcură apariția pe șosea patru mașini blindate hitleriste, care deschiseră focul. Trăgeau cu mitraliere de calibru mare. Sergentul Tiberies Cosoveanu, un vîlășan din Arad, pușca pușca antînc în hățele și ochi. Primul proiectil lovi mașina de mijloc. Cam în același timp ne grupul de mașini începu să cadă, cu o precizie uluitoare, un anop de proiectile trase de bateria de artilerie a lui Fulger. Două mașini rămăseseră pe loc, în celelalte două fărîșu caie întorsă. Cîteva nemți însă sîrțiră dintr-o elă și adăpostindu-se în santul șoseii, începură să tragă asupra plutonului comandat de Petricău. Tacticos, ochină cu grîi, caoralul Guță, de acolo de unde era, de la grupa lui Vancea, îi sără pe rînd asupra focului puștii sale. În citeva minute îl acosea din luptă.

„Sergentul Virțean, la mine! strigă Fulger. Te du repede la șosea și cu pionierii tăi aruncă în aer cele două mașini căci se pare că cele care s-au retras vor veni să le remorcheze pe cele imobilizate. Feci și un furnal înapoia lor, puși fiștii la calanuri și îți aprinzi căta vezi că vin alte mașini blindate!”

Pînă la șosea mai erau citeva sute de metri. Dar în acel moment dinspre mina de cărbuni, și mai din spate, grupuri de nemți porniră să atace. Căpitanul îndreptă asupra lor pușca a-și grup de mitraliere. Cu toate că aveau pierdut din vreme, cînd țele. Căpitanul a tras pentru a-l marca regimentului în capătul șoseii.

„Foc din spate, domnule căpitan! strigă un sergent. Ferți-vă, că trag nemții dinapoi noastră!”

„Ne încercuiesc, domnule căpitan”, strigă, pînă de groază, sanitarul companiei, caporalul Niculescu, un ostăz cam fricos din fire.

„Grupul de comandă și pușca mitralieră, foc!” ordonă Fulger, cu glas ferm.

Și ca pentru sine: „Nu pot fi mulți, probabil că sînt cîteva rătăciti din restul celorlalți.”

Primind ordin de la căpitanul Fulger, soldatul Marinescu, împreună cu patru pușcași, se atrecură nevăzută prin apa unui pîrlîș de la poalele pantei. De acolo începu să tragă asupra nemților.

Hitleristi rămași în viață fuseseră, care cum pușca, înapoi către mina de cărbuni.

Căpitanul Fulger, încercîndu-și resturile incursiunii, dînd dispoziții să se întrebunzeze armamentul și munția capturată de la nemți și de la hitleristi pînă la ultimul cartuș.

Se însera. Intervenți o acalmie. În urma informațiilor primite de la incursiune, subunitățile regimentului începură să coboare în vale.

Plutonul lui Vulpe mai avea doar citeva zeci de metri pînă la pod. Deodată, o explozie uriașă înălță spre cer o clupăcă neagră de fum. Asupra ostăgilor lui Vulpe și Petricău începură să cadă pîtoase, bucată de pămînt înghețat și frînturi de beton. Petricău și escuarile peste aer de către fasciști. În vîlmășagul aceste hitleristi își tăietură singura trecere spre comunicația din vale, unicul drum de retragere ce le mai rămăsesse, și care trecea prin Dobrina...

„Spre cerul de plumb se înălța acum și racheta albă trasă de Fulger, racheta care gulea pătrunzător, reverberînd și escuarile peste pădure. Ea marca, într-un fel, pentru Fulger un vis de război transformat în realitate, iar pentru „granitul” Năstase, comandantul regimentului, îndeplinirea mîntuiri.

teatru

Teatrul craiovean

Aniversarea a 125 de ani de la înființarea Teatrului Național din Craiova, în anul 1875, a stimulat elaborarea, de către un colectiv coordonat de prof. dr. Floarea Piran a unei lucrări care, dincolo de contextul festiv, s-a constituit ca o carte de referință prin semnificațiile și prin realizarea ei. Autorii lucrării istoria Teatrului Național din Craiova au urmărit și au realizat o tratare impresionantă prin documentarea sa minuțioasă, prin interpretarea datelor furnizate de numărul mare de documente dintre cele mai diverse (memorii, acte oficiale, scrisori, cronici, caiete de sală, note de regie, literatură critică, fotografii, afișe).

Cercetarea este concepută sistematic prin gruparea tematică a problematice abordate, criteriul dominant fiind, evident, cel cronologic. Urmărind restituirea completă, sintetică și în același timp analitic a activității acestui important instituție culturală, autorii au dorit să se adreseze deopotrivă cercetătorului avizat și librorului de teatru, străduindu-se „să nu elimine și să nu minimizeze nimic din ceea ce ar putea să dea o informație utilă, semnificativă”. Accentul cercetării este concentrat asupra momentelor fundamentale ale existenței aite de frînătate și dramatice a teatrului craiovean, dar lucrarea realizează, mai mult decît un simplu studiu monografic de fapte și date, restituirea unor fenomene culturale generale, a unor aspirații, eforturi, esecuri și succese care reflectă istoria teatrului românesc în general. Miscarea teatrală craioveană, ca fenomen particular, de care își leagă nu-

film

Teme și posibilități

Nunta lui Andrei Wajda este un „chei” filmat, filmele lui Emil Loteanu sînt pretexte pentru filmarea unor petreceri cu țigari, filmul lui Sîk Ferenc — Nu pot trăi fără tăufani — e tot un chei filmat. Wajda și Loteanu, artiști, fac estetică prin tehnica peliculei, reclamînd subtilitate, cînd dîntî implicînd semnificații sociale, operaie magistrală prin alegerea la pitoresc, cel de al doilea punînd totul în slujba pitorescului și a culorii. Sîk Ferenc intenționează același lucru, plecînd de la un roman clasic, semnat de Maurice Zsigmond (foarte cunoscut în literatură maghiară), dar dincolo de interpretarea excepțională a unor personaje, și ele devenite „clase” — fata bătrîna (Mina), baba bețivă (Peoli) și bătrîna lucidă, zgîrcită dar iubitoare de nepoată (Zsani), de către actori remarcabili, dincolo de înregistrarea unor minunate cîntece lăutărești maghiare, pe care orice turist le poate înfîlși și astăzi, în circulem unguerești, nu realizează mare lucru. Deficitar în totalitate, filmul cuprinde scene frumoase, muzicale și goale de interesant. Povestea de dragoste dintre Polica și Balazs se află sub nivelul unui pretext, deși nu lipsită de ironie, din plecare. Filmului îi lipsește sarea, cheia, capul și coada, nici măcar cîntecele nu sînt lăstate să „curgă”, ca să devină mijloc de atracție, ele devin aproape fraze muzicale, acoperite de jronul actoricec. În scene semi-peniciale, semi-savuroase, de fapt toate „semi”, toate semi-gratuite, semi-cunoscute, etc. Imaginea (Andor Tamas) poate fi „admirabilă”,

televiziune

Exigențe

„Mări sub pastiri” de D.R. Popescu nu este numai una dintre cele mai frumoase năvele inspirate de evenimentele revoluționare de la 23 August, dar și un text cu certe virtuți cinematografice. Folosirea sa ca motiv de inspirație pentru scenariul t.v. al lui Mihai Oprig — Baladă pentru amant — „noroce bun”, am coborît împreună cu operarii televiziunii în mine și am intrat în casele mineilor. Sărbătorirea Zilei minezilor, a „zilelor abatoajelor”, s-a constituit ca o eveniment la care astfel, datorită televiziunii, am putut participa și noi sufletește înțelegînd înch o dată meseria aspră și curajoasă a acestor tovarăși al noștri care aduc de sub bolta pămîntului aurul negru.

„Carnet cultural”, emisiune programată încă pe canalul 2, se arată a fi o rubrică în redacției literar-artistice mai vie, mai diversă și mai penetrantă decît altele (redactor: Marieta Rotaru), soră bună cu „Agenda cultural-artistică” și vitregă cu „Revista literar-artistică t.v.” sau cu „Ateliul”. Aduăgăm și „Meridiane culturale” (vineri, 10 august), care au subliniat succesele teatrului Bulandra în S.U.A. și ale plasticienilor la expozițiile din străinătate (Covallu, Pacea și Apocata). Nu însă aceleasi aprecieri le intrunesc rubricile strict literare, în care, de exemplu, întrebările puse scriitorilor au o vechime mult prea mare. Iar recenzile sînt mult prea îngăduitoare cu autorii cunoscuți și mult prea severe cu ceilalți.

Gheorghe Buluță

Corina Cristea

Julian Neacșu

haralamb zincă „Schug“-urile Marelui Stat Major și ora „H“

În timpul complexelor mele documentări la cartea „Si a fost Ora H“, m-am apropiat, prin forța firească a lucrurilor de un obiectiv-cheie în asigurarea victoriei de la 23 August: Marele Stat Major al Armatei Române. Desigur, până atunci mai știam cine ceva; de pildă, studiaseam documente importante de arhivă, printre care și Directiva operativă semnată de generalul Gh. Mihail în seara zilei de 23 august 1944. Imediat după nămeșul sa, prin Decret regal, în funcția de șef al Marelui Stat Major. Pe mine însă mă strălucia întrebări de un tip aparte. Cine, cum, prin ce mijloace, a transmis armatei, în istoria noaptea de 23 spre 24 august 1944, nu numai această Directivă, ci și celelalte documente destinate să confundească Marele Act Istoric? Care era atmosfera în clădirea de pe strada Știrbei Vodă, după ce s-a aflat de arestarea lui Antonescu? Au acționat operele Marelui Stat Major într-un consens deplin sau au fost înregistrate, așa cum se întâmplă în cazurile extreme ale istoriei, și cazuri de opoziție? Ultima întrebare, mi se părea a fi cu atât mai acută, cu cât știam că fostul șef al Marelui Stat Major, generalul Ilie Șteflea, se afla de mai multe zile la Marele Cartier de la Bacău, de unde urmărea evoluția frontului de la Iași-Chișinău... (În noaptea de 23 spre 24 august, generalul Ilie Șteflea a fost numit comandant al Armatei a 4-a, cu misiunea extraordinară de a organiza și conduce direct majoritatea forțelor armate (divizii, regimente, de multe ori chiar și batalioane), fără a mai trece prin filiera intermediară a armatelor și corpurilor de armă).

Strădanțiile mele au fost încununată de succes. Mai exact, mi-am împins documentarea până la acel punct necesar ideii cărții: reconstituirea celor 36 de ore care au asigurat victoria. Printre altele, am avut marea șansa de a afla doi ofițeri — Leonie Stănescu și Mihăilescu — care, transmisioniști fiind, au lucrat la Oficiul telegrafic de la Marele Stat Major. Zic șansa, pentru că nu ne putem imagina în secolul XX o armată fără transmisiile, iar Biroul de transmisiile al M.St.M. a avut în dramatism noaptea de 23 spre 24 august 1944 (ce înțelege, și în zilele următoare), de îndeplinit misiuni legitime din noaptea regulamentelor militare, iar aceasta datorită faptului că însuși M.St.M. s-a găsit într-o poziție neobișnuită, insuficient pusă în lumina de istoria noastră recentă. De pildă, M.St.M., datorită surprizei realizate de conducătorii actului revoluționar, s-au pomenit în situația de a acționa și comanda direct majoritatea forțelor armate (divizii, regimente, de multe ori chiar și batalioane), fără a mai trece prin filiera intermediară a armatelor și corpurilor de armă.

Ceasuri în șir mi le-am petrecut în ambianța celor doi ofițeri de transmisiile, realizând cu această ocazie o stenogramă de lucru, din care îmi permit să extrag câteva file.

Întrebare: Așadar, dv. ati lucrat la Oficiul de telegrafic al M.St.M. Ce însemnătate a avut acest Oficiu?

Leonie Stănescu: Oficiul telegrafic de la Marele Stat Major era în directă legătură cu comandamentele armatelor de pe front, cu aproape toate garnizoanele din țară unde existau Oficii telegrafice militare permanente. Erăm mai mulți specialiști într-o țară, fiecare cu aparatul său și cu legătura sa. Eu, de exemplu, lucram direct cu Armata a 4-a. Primeam ordine de la Direcția Operatiilor, le transmiteam, apoi recepționam rapoartele.

I.: Ce aparate foloseați?

L. S.: Cunoscutele aparate de telegrafie „Schug“, foarte preferate în perioada aceea. De ce? Întrucât putea intercepta ușor o transmisie telefonică sau una prin radio, cea realizată însă prin telegrafie era mai dificilă. „Schug“-ul e greu de manipulat. A interceptat un mesaj transmis prin „Schug“ e o treabă migăloasă, dar nu și imposibilă. Numai că un bun specialist își dă repede seama dacă înamicul s-a virat pe „fir“ sau nu.

I.: Se transmitea cifrat?

L. S.: Și cifrat, și în clar, după caracterul documentului, a corespondenței.

I.: Tovarășe Mihăilescu, cu cine mențineați legătura prin „Schug“-ul dv.

Mihăilescu (*): Cu corpul 7 teritorial.

I.: Vă rog să-mi povestiți unde vă găseți în seara zilei de 23 august 1944? Cum ati aflat știrea întoarcerii armatelor?

L. S.: Eu trebuia să intru în țara de noapte, la ora 20 Mi s-a întâmpinat în seara aceea un lucru neobișnuit. În jurul orei 19, am ieșit din casă, am trecut pe la tufonișii mei, madam Dobrescu, să văd zărele de seară. Hindu-mi-le, tufonișia s-a apăsat tare mine și mi-a spus: „Domnule Stănescu, auzi, I-au arestat pe Antonescu la Palat!“ I-am spus: „Madam Dobrescu, fii atentă, că ăsta te leagă că nu te vezi“. Ea: „Domnule Stănescu, știu preceul“. Eu: „Chiar dacă știi, țineți gura! Nu mai spune la lume! Vă dați seama că n-am luat-o în serios...“

Am intrat în clădirea Marelui Stat Major. Am din păcate, stenograful n-a reținut pronunțarea tov. Mihăilescu.

simții eu ceva, un soi de forțoteală. Mașini veneau și plecau. La ora 20 am intrat în Oficiu și m-am instalat la aparat și într-o legătură cu Armata a IV-a, era ora cind primeam de pe front Raportul operativ. Pufin mai liziu, prietenul meu Rămăneș, care lucra la Morse, vine la mine și-mi spune: „Jasă lucrul l E armistitiu“. Am ieșit, bucuria tuturor era mare. Dar gândul meu era la madam Dobrescu. Cum și de la cine aflase tufonișia de arestarea lui Antonescu?

Mihăilescu: În după-amiaza zilei de 23 august 1944, am lucrat foarte multă corespondență cifrată, semn că pe front se petreceau lucruri grave. Ordinele, telegrammele veneau cifrate, le transmiteam cifrate. Răspunsurile le primeam tot cifrate. Am ieșit obosit din țară... La plecare, Caracodovici, șeful Oficiului nostru, vechi prieten de-al meu, mi-a atras atenția să nu plec de acasă, iar dacă plec, să-i comunic unde mă duc și să știu la nevoie unde să trimită mactocielele să mă ia. M-am dus acasă și am căzut

ca un buluc... Abia a doua zi am aflat știrea înfăptuirii Actului de la 23 August, din ziar.

I.: Ce documente principale ati transmis în noaptea de 23 spre 24 august?

L. S.: Am transmis Armatei a IV-a Proclamația regelui către țara, către armată, apoi Directiva operativă a generalului Mihail. Toată noaptea am lucrat. Toate „Schug“-urile au transmis.

I.: După ce ați transmis Proclamația, cel de la Armata a IV-a au cerut vreo explicație?

L. S.: Nu. Am avut impresia că știu dinaintea despre cele petrecute la București.

I.: Mai țineți minte ce indicativ avea Armata a IV-a?

L. S.: „Sulfina“, pară. Indicativele se schimbau periodic, de aceea nu sînt prea sigur.

I.: Ați fost foarte tulburat de noul curs al evenimentelor?

M.: Fără îndoială. Totuși aș vrea să precizez un lucru că noi, cei de la Oficiul telegrafic, ne considerăm oameni calți. La noi poposeau marile documente, marile rapoarte. Noi, prin mijlocirea „Schug“-urilor, am trăit intens, înaintea altora, evenimentele epocii: asasinarea de către legionarii a lui Călinescu, toate etapele rebeliunii legionare, izbucnirea războiului, fazele desfășurării lui. Era normal să trăim și mult așteptarea clipa a întoarcerii armatelor.

Desigur, Oficiul telegrafic, așa cum reiese din cele spus mai sus, făcea parte dintr-un ansamblu mai complex numit transmisionile Marelui Stat Major și care au asigurat succesul unor acțiuni majore ale armatei române. A intervenit, însă, dimineața zilei de 24 august — bombardamentul avioanelor hitleriste. Bombela lui Gerstenberg au căutat și clădirea M.St.M. de pe Știrbei Vodă. N-au nimerit-o. În schimb, una din bombe a izbutit să producă pagube neașteptate.

Întrebare: Tovarășe Stănescu, în dimineața zilei de 24 august, după terminarea turei, ati plecat acasă?

L. S.: Nici vorbă de așa ceva. Intervenise un ordin: toată lumea rămîne pe loc. Eu am ieșit să-mi cumpăr ceva de-aște seară. La însoțire, nu apucase să intru în clădire, m-a ajuns din urmă bombardamentul. După primul raid al hitleristilor, m-am întors la Oficiu și am reluat transmisiile. A urmat al doilea raid. În timp ce lucram, în foarte bine minte clipa, a bombă a căzut aproape de Statul Major, în str. Cabălescu. Sufletul exploziei a smuls ușa din balamale, a spart geamurile. Pufin mai liziu, am constatat că toate „Schug“-urile pierduseră legăturile. Bomba ruptese cablurile. În felul acesta, cel mai important mijloc de a comunica din București cu frontul, cu garnizoanele militare, fusese scos din funcțiune.

L.: În momentele acelea cu ce alte mijloace se mai putea ține legătura?

L. S.: Prin radiu, dar aparatura era insuficientă pentru volumul mare de lucru.

I.: Dar telefonica?

L. S.: Și în sistemul telefoanelor bombardamentul dereglase ceva. Căci o bombă a căzut pe clădirea Telefoanelor de pe Calea Victoriei.

(Încursul zilei de 23 august 1944, circulele telefonice ale Marelui Stat Major au fost conectate la circuitele telefonice existente, în poul palat al C.F.R., în al cărui vast subsol M.St.M. luase hotărîrea să se mute din precina raiderilor aviației — H.Z.).

I.: Cum s-a ieșit din impas?

M.: Comandantul transmisionilor de la M.St.M., era maiorul Aurel Călin (Tatăl poezului și colegului nostru Liviu Călin — H.Z.). Lui îi revine marea merit de a fi găsit, în plină criză, soluția de a restabili legăturile cu unitățile militare din țară. În ce a constatat această soluție? În improvizarea urgentă a unui Oficiu de telegrafic în subsolul Paștel Centrale.

I.: Existau acolo condițiile tehnice necesare unui asemenea transfer?

M.: Da... Existau cablurile Poștei, nu și aparatura necesară... Era o instalație de rezervă pe care Poșta, din prevedere, o construise la subsol. N-a fost o simplă mutare, însă inginerii, tehnicienii, alți cei ai Poștei, cei și cei ai M.St.M. au făcut minuni. După o întrerupere de circa două ore, legăturile cu frontul, cu restul garnizoanelor din țară erau restabilite.

I.: N-a însemnat asta o blocare a serviciilor Poștei?

M.: Da... Însă noaptea revoluției treceau pe primul plan.

I.: Avioanele hitleriste n-au atacat și Poșta?

M.: Cum să nu! O bombă a căzut chiar în curtea clădirii, dar n-a produs pagube.

I.: Mutarea s-a făcut sub supravegherea maiorului Călin?

L. S.: Da. Îmi aduc aminte că a fost de cîteva ori drumul Marelui Stat Major — Poșta, pe jos, în plin bombardament, scurțind drumul

Continuare în pag. a 6-a

ion dodu bălan

Apa trece,
pietrele rămîn

O noapte spus-am versuri pe de rost...
O, cit de trist și ce-odăbit am fost,
Zăind spie ziuă pietre de Corint
Care-mi spuneau că versurile mint.
Cibi, atunci, pe murea pietră
C'o fost cîndva o lume aici, și-o vorbă
De oameni aprigi, mîndri și-nțelepți
Care-au trăit în lumea strîmbă drepti
Și-au murmurat în nopțile cu lună
Nemuritoare versuri puse-n strună...
Și ei s-au dus și versurile cîntă,
Materia în trupul lor frămîntî
Tot alte forme noi și alte cînturi,
De ape care curg și iar revin
Să spună, porcîn în seapă: i să traim,
Să prindem clipe care fug-n zbor
Să nu uităm că toate trec și mor...

Daer apa trece. Pietrele rămîn...
Aur prin vreme un proverb român.

Nectarul
limbii românești

lui Pompiliu Marcea

La Cimpulung, în spre heter,
Unde-a căzut un braț stejar
În vreme de plîns și de amar,
Era o zore de pojar
Iar o lumină, ca un far,
Se revărsa printr-un altar
Peste-un bătrîn Aghiasmator,
Pietră ce ceră și cu jar,
Pe-a căni pagină — frunză,
Cu litere cit un amar,
No-ase-un om că-l dă în dar,
Cu limba-i dulce de nectar,
Păstrat în sulfat ce-n pahar,
De amest și chihlimbar,
S-a-bea românii ca pe-un her,

Scăpat prin iureșul barbar,
Să-l-bea românii, iar și iar,
Cîi voi fi zile-n calendar.

De două mii de ani

De două mii de ani,
De cînd îi tot duce pe Isus în spinare,
Asinul a obosit,
Alergînd printre căruțe, celești, mașini și tractoare...

Așa e el. Cînd se simte mai sleit de puteri
Devine năruș; se propăște, căposul,
În picioarele de dinainte,
Uită de cele Sfinte,
Ibzește cu cele de dinapoi gelul
malafizic din zăre,

Zvirîndu-și sarcina din spinare

Rămîne, în urmă,
o turmă
de superștii și poame de iad.
Belciugele tainelor cad
și cu zeci de herghelii de cai puteri în inima
lui istovită,
blindul potepud aruncă, nervos, din capăt...

I-au trebuit două mii de ani asinului
Că să scape de povara Divinului.

Metamorfoze

Memento vobis!

Vremea curge ca o apă
Dinspre leagăn către groapă,
Vremea vine și se duce.
Omul dus zace sub cruce...
Vreme-i șterge numele
Vinu-i uscă lacrimile,
Floria-i spală umele
De pe drum cu puhere...
Dar, colu în primăvară,
Omul dus iese pe-afară
Într-un fir de iarbă verde,
În el chipul său se pierde,
Într-o floare dintr-un prun
Semn că omul a fost bun.

GRAVITATEA MEDITAȚIEI

Urmare din pag. 1

poetul născîndu-se sub semnul tragicului. Din vigoarea și duritatea verbului său răsar imagini terifiante și simboluri ale unui apocalips modern al relațiilor umane în care tragicul nu este dat de una sau mai multe pierderi posibile, ci de inflexibilitatea sau înghelul acestora, așa cum este neapărat într-un poem extraordinar ca „Joc tragic...“

Vindictiv sau justițiar se dovedește Dumitru Popescu în poemul intitulat Cînd în care puterile nelimitate de aspirare a altora i se rezervă ca rășodămint, un spectacol de amplitudinea și rezonanța celui al judecării din urmă.

În timp ce „Umbre de monștri / se lipeșe de umbre de stîni“, intr-o bărbătească artă poetică (Cereul de fier) autorul se află într-un vădit și crucial dezacord cu producțiile premeditate ale acelor stihutori (cu „mîntea bine spălată / privirea glăstă, înfășurată în țipă roz“) care și însoreșe și fardăză versul, văzînd în demersul lor cel mai grav act al imposturii. În această ordine de idei poezia Fugă, Ecran și Remember (la care se mai pot adăuga altele altele) se împun ca deosebit de grave meditații asupra condiției umane. Intuind și călîndu-și viziunile (total pe baza acelor teritorii ale spiritului care s-au degradat ori sînt în curs de degradare, poetul a ambiționat ca prin numirea și descrierea lor să ameliorize și să recreeze imaginea unui om adevărat, cu inimă, spirit și suflet. În acest sens, deși materia volumului Rază de cobalt deșază o forță rar înfîntă, poezia se li compun se poate spune că sînt fragmente ce aspiră să reintegrescă, într-o protestatară — responsabilă —, amără țingure energetică, chipul ființei (știrbite de frustrările fiecărei perioade de timp) iar intenția artistică tînde să salveze din maramul la răză de cobalt greveză — portretul unui om integrat, deci liber. Tipul acesta de transfigurare se amă într-o anumită măsură cu momentul terapeutic în care e suficient să pronunți diagnosticul pentru ca bolii indicate să i se găsească remedii. Dar tristetea de neînving a oricărui artist este a oricîrui de adîncă i-ar fi cugetarea, de fulminant verbul și de revelatoare imaginatia, opera sa nu poate să rezolve materialmente problemele realității, fiind destinată să rămînă paralelă acesteia și ca atare o creație ideală.

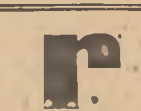
Putebă, atribut esențial al personalității umane, constituie materia de inspirație a cîtorva su-

perbe poeme ale lui Dumitru Popescu. Intregul volum Rază de cobalt se distinge prin precizie, lapidaritate și o simplitate cuceritoare, incit aproape fiecare poem ar putea fi citat încheind cu unul din cele mai frumoase dedicat puterii: „Leul aprins de flacăra toamnei / Înnoată majestuos / În milul savanei / Învăluit de tristetea unui nimf de poet, / picliscit de salturi, de goană, / de răgetul junglei / obosit de puterea ce-l doborîă înec. / Desgustat de sine, / de grătioasele victime / ce plutesc departe în fald, / leul se-nfioră de-un fulger de frig, / de-un mînos aspru de iarăș, / veșit, dinăuntrul lui cald, / Îl cuprînde un dor de pustie, / de nisipră fierbîntă / de țecere, de vis... / Caută ieșire printre găurele / firii proa crude / în sare e inebit, / Sub frunzișul galben al coamei / grunzozul vințos / e doar un pic mai plecat, / dar seara orgolioasă își scutură în iarbă / coroana sub care a tronat. / Pămîntul cere oseminte / de la gazele și de la leu. / Leul își leapăză / înuită povară a puterii / chiar în groapa cu leu. (Orghiu).
Descendă lui Piliuță, cu linia lor diafană și simplă, participă grafic, original, la înțelegerea textului, subliniind un ce esențial în lirica modernă a lui Dumitru Popescu.

Ion Tengeșu: „Noapte de august“

radio

Vocația
patriotică

Prezentînd în numărul trecut cartea lui Iulius Tundrea scriam despre vocația culturală a radioului. Această vocație nu poate fi însășită de o alta: cea patriotică. De altfel, asumarea funcției sociale, civice, reprezintă o sofisticată a culturii noastre ca reflex al unor condiții istorice deosebite, al unor permanente căutări și tensiuni, al unor demonstrații și convingeri, cu perioade mici de liniște relativă, așadar împotriva unor întoarceri a culturii către sine și numai pentru sine. Numim, de aceea, vocația patriotică a radioului capacitatea sa de a se raporta la realitatea politică și socială, dar și capacitatea sa de a milita prin intermediul programelor pentru cunoașterea realităților românești. Ca orice instituție sau element de cultură, radioul s-a exprimat de la început (și astăzi integrat) ca un factor de civilizație și progres. Înțelegem în acest sens, informații, comentarii, fapte de viață și muncă, voci ale unor personalități (oameni de cultură, de artă, oameni politici au exprimat de-a lungul anilor atașamentul lor necondiționat de cultura, civilizația, societatea românească sustinînd-o, indicînd căi de dezvoltare a acesteia, radioul s-a simțit răspunzător în fața milioanelor de ascultători ce receptează poate cu mai multă sensibilitate o informație venită pe această cale decît una înscrisă pe o pagină de carte sau de ziar. (Deschid o paranteză: îmi aduc aminte — și din cînd în cînd mă mai întîlnesc și azi cu acele vorbe auzite

Constantin Stan

plastică

Realul
fantastic

S-ar părea că perfecționismul său mes-teresc afirmînd un sens hedonist — a devenit o caracteristică a fenomenului plastic contemporan. Acestei tendințe i se înscriu gravurile brașovenului Kaspar Teutsch, expuse la Galeria Eferie. Artistul, aparținînd școlii de vechi tradiție a gravurilor transilvănene, creează gravuri pe metal posibilități multiple de exprimare. Nu este vorba de o inventivitate formală, compozițiile ajutîndu-se de un limbaj deja stabilit, de forme consacrate, ci de o transpunere a fenomenului gnoseologic într-un proces de contact hedonist al ideii cu materia. Kaspar Teutsch se folosește în unele cazuri de o simbolistică descriabilă, dar cele mai multe lucrări conțin un limbaj critic, fabule cu înțeles abscons. Trăsăturile în aquatinta, au o forță neobișnuită, compoziția de rafinată eleganță a pointerăcheului și diluarea formelor în acuștina. Gravurile își „colorează“ lucrările, albul hirtii transare din cîmpul de umbră, căoătînd în rîndul lui culoare. Are loc un conflict între structuri, reflex al conflictului ideatic. Gravurile cumulează sensuri multiple, cu o tendință de înfrîngere, referîndu-se unei elucidări totale, care are sensul compozițiilor de plusul lor de mister. În Evocare, de exemplu, sensurile sînt clare, evocante, prin paralela viață-moarte, ca și în „Rem Tene“ (Stăpîneste materia) — forma pură din care se conștientizează elementele. Cînturile „Seme biologice“ au o conținutură înrîșă cu „Sotii ecologice“, „Metamorfoze“, „Viziuni“ și pe altă coordonată cu „Sotii lelele“.

O caracteristică a structurilor compoziționale este invadarea realului de fan-

Cătălina Diaconescu

Alexandrina Stănescu: „Peisaj“

muzică

„Originalitatea
muzicii românești“

Unitatea fundamentală a culturii, ce moștenește arhaică, tensiunea modernismului — transumanță, Orient-Occident, tradiționalism — modernism — contemplative — spirit critic, în fine această polaritate a tuturor culturilor reflectată, precum se știe și mai clar de limbajul direct al muzicii, alcătuită de fundalul lucrării de doctorat prezentate de Carmen Petra-Basacopol Sorbona: „L'Originalitate de la muzică românească de chambre et de scene à l'oubli“ dirijată de Blaga, radiata Paul Constantinescu. Teza publicată de Editura Muzicală (București, 1978), are o deosebită importanță nu numai din punct de vedere muzicologic (analize temeinice, motiv cu motiv, a sonatelor de Enescu, a sonetinelor pentru pian de Jora, a sonetinelor pentru vioară și pian de Paul Constantinescu, a cvartetelor, Octuorului, simfoniei de cameră; studiul amănunțit al muzicii cu program) și al muzicii românești, baletelor lui Jora, „Noaptea furtunoasă“ de P. Constantinescu, „Oedip“ de Enescu) — nu are decît importanță numai prin seriozitatea și restringerea în profunzime a investigației muzicale, ci și prin apelul la două conștințe forță și lirism, într-o perfecție și elaborată exprimare plastică.

zilele asupra acestor două elemente esențiale pentru înțelegerea enității spiritului român. Originalitatea autentică a muzicii românești — modernism — contemplative — spirit critic, în fine această polaritate a tuturor culturilor reflectată, precum se știe și mai clar de limbajul direct al muzicii, alcătuită de fundalul lucrării de doctorat prezentate de Carmen Petra-Basacopol Sorbona: „L'Originalitate de la muzică românească de chambre et de scene à l'oubli“ dirijată de Blaga, radiata Paul Constantinescu. Teza publicată de Editura Muzicală (București, 1978), are o deosebită importanță nu numai din punct de vedere muzicologic (analize temeinice, motiv cu motiv, a sonatelor de Enescu, a sonetinelor pentru vioară și pian de Paul Constantinescu, a cvartetelor, Octuorului, simfoniei de cameră; studiul amănunțit al muzicii cu program) și al muzicii românești, baletelor lui Jora, „Noaptea furtunoasă“ de P. Constantinescu, „Oedip“ de Enescu) — nu are decît importanță numai prin seriozitatea și restringerea în profunzime a investigației muzicale, ci și prin apelul la două conștințe forță și lirism, într-o perfecție și elaborată exprimare plastică.

Unitatea fundamentală a culturii, ce moștenește arhaică, tensiunea modernismului — transumanță, Orient-Occident, tradiționalism — modernism — contemplative — spirit critic, în fine această polaritate a tuturor culturilor reflectată, precum se știe și mai clar de limbajul direct al muzicii, alcătuită de fundalul lucrării de doctorat prezentate de Carmen Petra-Basacopol Sorbona: „L'Originalitate de la muzică românească de chambre et de scene à l'oubli“ dirijată de Blaga, radiata Paul Constantinescu. Teza publicată de Editura Muzicală (București, 1978), are o deosebită importanță nu numai din punct de vedere muzicologic (analize temeinice, motiv cu motiv, a sonatelor de Enescu, a sonetinelor pentru vioară și pian de Paul Constantinescu, a cvartetelor, Octuorului, simfoniei de cameră; studiul amănunțit al muzicii cu program) și al muzicii românești, baletelor lui Jora, „Noaptea furtunoasă“ de P. Constantinescu, „Oedip“ de Enescu) — nu are decît importanță numai prin seriozitatea și restringerea în profunzime a investigației muzicale, ci și prin apelul la două conștințe forță și lirism, într-o perfecție și elaborată exprimare plastică.

Grete Tartler

Atelier literar poșta redacției

GH. MORAR: Problemele pe care le ridică în scrierile sale, pășesc rosturile și puterile acestei rubrici. (Trebuie să vă adresați forurilor în drept, ziarului „Scinteia”, ori revistei „Flacăra”). Versurile trimise sunt niste încercări modeste, fără calități literare.

A. BRAZI: „Zăcămintul” pare să existe („De-ar fi”, „Cine” etc.). Dar „tehnologia” cere o precăzire amplă, multilaterală, susținută, asigurată (detalii, condiții, etc.) destigă că nu mai e cazul să insistăm.

ANGHEL T.: Inusuri de poezivitor, vizibile mai ales în „Aurul țării”, dar mijloacele de lucru sînt încă simpliste, rudimentare.

L. FINTINARU: Important este să nu vă amăgiți sinuzul: e necesar, deci, să găsiți pe-cineva (în afară de dv. însăși) care să „sune” aceluși dv. de poezie, să vă spună dv. ce e bine și ce e rău, cum să vedeți, n-am găsit nici acum lucruri care să merite a fi „gustate” sau care, cel puțin, să merite cu adevărat a fi considerate poezie. Cele mai multe sînt niste conotații de efort, uscate, neînsoțite, lipsite de for liric. Ceva mai aproape, „Grădina din spatele casei”. Mai interesantă, cu o notă de umor (care ar putea fi o eventuală perspectivă?). „Autobiografia”.

I. NEGRĂ: Impresia generală e bună: vervă, fantezie, umor, un ritm alert, oarecum cinematografic. Este poezie aluzivă (dar și „invers”, cum vă spune dv.). Toate decorațiile bune perlate stilistic, onorate de lucruri paraziante (într-o măsură prelungă de frază, bancuri intertextive, inaderente, etc.). Stilul „la șmeț” cade bine, în general, dar sînt și unele construcții care ne înecă întru improprietăți incompatibile (de p. relatarea morții lui Romi, etc.) și chiar unele improprietăți surprinzătoare (pentru Dumnezeu, nu se zice „a juri”, ci „a zădărnici” de unde înțelegem că „zădărnici” alți de modern și actual l.). Pe scurt, despre fiecare: „500 km.”, mai de grabă un

curșiv gazetăresc, nu rău scris, dar cu un final cam în doi pari, furat, artificial. „Briceagul” mai substanțial, cu momente lirice valabile, dar cam aglomerat, învâlmășit (marcă lipsește și o magină, a 4-a l.). Chestia cu Javrono nu prea se „împreună”, rămîne suspendată, cu „veneti-

Eugenia Dumitrescu „Șanșelor în munte”

ci”, neclară, articulațiile și plinurile cronologice alternative nu tocmai bine înțelșite. Acestea călăuză și neajunși și în „Roman” (neclar, mai ales după primul spre final, greu de înțelșit, de-a peste) și în „Misiune înaltă” (în ce constă, de fapt, clar, misiunea? final distorsionat). În concluzie, oarecum bune, probleme de tehnică nepozițională și experiență literară.

OV. SÎHLEANU: Sunt unele indicii favorabile, încă nu dorim jumătate de concluzie („Revenirea” „Prin albe orzuri”, „Măști”). Rămîne să vedem ce se mai va tipări în continuare.

T. SERBU: Toate indiciile și

rezervele pe care le formulăm în legătura cu manuscrisul, sînt, din nefericire, întărite. Există ici-colo accente lirice, dar predomină încă convenționalismul, stîngăria, neînțelșirea de gust și expresie (ex. „am luat creșcut mină în aur?” etc.). Nevăia pe care o re-mităm, ameliorare a mijloacelor, de extindere și adăncire a orizontului de cultură și al țării firească.

I. NEGRISANU: Poemul nu e rău scris, dar subiectul dramatic și narativul sînt de-a dreptul debili. Dialogul viu, susținut, problematic, înțelșitor, lămuritor, optimist (lipsa de realism, înțelșirea convențională, deznădejde, care se înșelă de ceea ce este, în adevăr, ca zădărnici) — în final, o impresie slabă de șmeț sau de superficialitate. Înțelșirea, înțelșirea, înțelșirea.

AL. PRIR: Lucruri slabe de producție literară, înțelșirea, înțelșirea, înțelșirea. Creșcută și mai mare conștientizare („Revenirea”). Duoșu și mai puțin pronunțat și în varianta de poezie („Autobiografia”) care are de redacție (pentru comunicarea directă, puteți scrie la secretariatul de redacție, numărul nostru de telefon).

C. ARVINTEA: Ne arătați un zădărnici mult („Autobiografia”) dar textele dv. (multe orează) sînt înțelșite, înțelșite, înțelșite. Si, vă spun ce mai urmează.

BOGDAN VASILE DAN, CONSTANTIN DEJEU, LIANA SIMESCU: Sînt unele semne, merită să vă scriem.

Geo Dumitrescu

N. R. Manușcicaru nu se înșelă.

Amintire...

Amintirile omului tînr sînt mai tari ca proful de pușcă decât unora chipul lui mai strîin a deciz chipul mîrii-n septembrie

Omul tînr s-a născut în cîmpie, a copilîrit în cîmpie,

seară de seară sufletul lui a fost tras pe roata omurgului de cître cîmpie

Omul tînr și azi mai aude marea cîmpie cînd intră în patria adîi, să scrie

Gîndul omului tînr este mai pur cu fiecare cuvînt

cerul pleoapei lui e împușcat de ploai și lumina de vînt

Între omul tînr și patrie cale nu este nici cît între ochi și privire

iar decît omul tînr nimeni nu poate aduce patriei a mai adevărată cîntîre.

Patrie, singe nu de aprilie, Respirație de aprilie, subțire și nouă;

Cine se va naște acum va avea o copilărie de rouă.

Între omul tînr și patrie cale nu este nici cît între ochi și privire

iar decît omul tînr nimeni nu poate aduce patriei a mai adevărată cîntîre.

Patrie, singe nu de aprilie, Respirație de aprilie, subțire și nouă;

Cine se va naște acum va avea o copilărie de rouă.

Între omul tînr și patrie cale nu este nici cît între ochi și privire

iar decît omul tînr nimeni nu poate aduce patriei a mai adevărată cîntîre.

Patrie, singe nu de aprilie, Respirație de aprilie, subțire și nouă;

Cine se va naște acum va avea o copilărie de rouă.

Între omul tînr și patrie cale nu este nici cît între ochi și privire

iar decît omul tînr nimeni nu poate aduce patriei a mai adevărată cîntîre.

Patrie, singe nu de aprilie, Respirație de aprilie, subțire și nouă;

Cine se va naște acum va avea o copilărie de rouă.

Între omul tînr și patrie cale nu este nici cît între ochi și privire

iar decît omul tînr nimeni nu poate aduce patriei a mai adevărată cîntîre.

Patrie, singe nu de aprilie, Respirație de aprilie, subțire și nouă;

Cine se va naște acum va avea o copilărie de rouă.

Între omul tînr și patrie cale nu este nici cît între ochi și privire

iar decît omul tînr nimeni nu poate aduce patriei a mai adevărată cîntîre.

Patrie, singe nu de aprilie, Respirație de aprilie, subțire și nouă;

Cine se va naște acum va avea o copilărie de rouă.

Între omul tînr și patrie cale nu este nici cît între ochi și privire

iar decît omul tînr nimeni nu poate aduce patriei a mai adevărată cîntîre.

Patrie, singe nu de aprilie, Respirație de aprilie, subțire și nouă;

Cine se va naște acum va avea o copilărie de rouă.

Între omul tînr și patrie cale nu este nici cît între ochi și privire

iar decît omul tînr nimeni nu poate aduce patriei a mai adevărată cîntîre.

Patrie, singe nu de aprilie, Respirație de aprilie, subțire și nouă;

Cine se va naște acum va avea o copilărie de rouă.

Între omul tînr și patrie cale nu este nici cît între ochi și privire

iar decît omul tînr nimeni nu poate aduce patriei a mai adevărată cîntîre.

Patrie, singe nu de aprilie, Respirație de aprilie, subțire și nouă;

Cine se va naște acum va avea o copilărie de rouă.

Între omul tînr și patrie cale nu este nici cît între ochi și privire

iar decît omul tînr nimeni nu poate aduce patriei a mai adevărată cîntîre.

Patrie, singe nu de aprilie, Respirație de aprilie, subțire și nouă;

Cine se va naște acum va avea o copilărie de rouă.

Între omul tînr și patrie cale nu este nici cît între ochi și privire

iar decît omul tînr nimeni nu poate aduce patriei a mai adevărată cîntîre.

Patrie, singe nu de aprilie, Respirație de aprilie, subțire și nouă;

Cine se va naște acum va avea o copilărie de rouă.

Între omul tînr și patrie cale nu este nici cît între ochi și privire

iar decît omul tînr nimeni nu poate aduce patriei a mai adevărată cîntîre.

Patrie, singe nu de aprilie, Respirație de aprilie, subțire și nouă;

Cine se va naște acum va avea o copilărie de rouă.

Între omul tînr și patrie cale nu este nici cît între ochi și privire

iar decît omul tînr nimeni nu poate aduce patriei a mai adevărată cîntîre.

Căciuli de daci

Căciuli de daci Pe cap de daci.

Imi plac căciulile de dac. Cu virful țuguit, Căciuli din piele de berbec.

Porcă prea mici, La asemenea regi voinici.

Aceste căciuli, Căciuli de piele, Ce nu cădeau de pe cap

Decît vătănat de capul Și ele.

Căciula regelui, Căciulile doacilor, Rămase țoale

Pe capul românilor.

ROMUS ROCA

G. M. BUCOVICOR

Pe scut de fericire

Nu mai dau un înțeles de sărbătoare

intîmplărilor noastre adevărate

am obăsi sau poate obia acum

am intrat în respirația comună

în ape străine m-am scaldat și sînt fericit spre zori cînd

sînt prefuzat de aur răsărit în ochii lui ornat în ochii lor

oi celor de mai deslășesc gustul strălucitor

în noianul de amintiri pămîntene sînt fericit muniți mai stăpînesc

și acum cînd m-am tras în cîmpie la umbra lui și a poeziei

sînt fericit în alcătuirea de carne și vise la soare la umbră și îmbămbat

de pulberă străină uciștoare care ne apără de irosire.

VIORICA IONESCU

Calul

Din statuia ecvestră

calul iese în relief, în statul

spre nemurirea călărețului, rareori

îi găseș consemnat numele în vrea cronică,

nume pețel încă îl poartă

sigiliul poatoavei în mlaștina Neajlovului.

TEODOR ROȘU

RONA TROC

larba

larba care-mi misamaliză urmele

nu dăresc s-o înfrunt;

iarba care se instalează comod în conștința mea

nu mă învidioză pentru părul meu lung;

iarba care-mi respectă pină și micile rădăcini

nu-i fură iubirii întințitate:

ea duce existența unui sîrui.

și apoi să nu-mi mai spuie pe nume

Ci, spune-mi țară.

TEODOR ROȘU

RONA TROC

Tapiserie de Mimi Podeanu

TEODOR ROȘU

RONA TROC

TEODOR ROȘU

RONA TROC

TEODOR ROȘU

RONA TROC

TEODOR ROȘU

RONA TROC

TEODOR ROȘU

RONA TROC

TEODOR ROȘU

RONA TROC

TEODOR ROȘU

RONA TROC

TEODOR ROȘU

RONA TROC

TEODOR ROȘU

RONA TROC

TEODOR ROȘU

RONA TROC

TEODOR ROȘU

RONA TROC

Victoria operei

Urmare din pag. 1

unul din primele studii românești de stilistică. „Istoria filologiei române” (1882) este și ea un act de pionierat în materie. „Dicționarul universal al limbii române” este prima și, timp de jumătate de secol, singura lucrare de acest gen dedicată marelui public. Despre el Panait Istrati spunea că a constituit „cartea sacră a adolescenței sale, pe care o consulta zi și noapte fără încetare”. Excepțional în toate privințele, punînd în lumina științifică și în discuția publică ceea ce se va numi mai tîrziu studiul sud-est european și răgînînd și azi o sursă de prim-rang în materie, sînt cele trei volume despre „Influența orientală asupra limbii și culturii române” (1886). Rămînînd în sfera socio și psiholingvistică, trebuie amintit faptul că Săineanu („Săineanu” este, prin „Argaz antic”, 1897), „Les sources de l'argaz antic” (1912) sau „L'argaz de traneșes” (1915), interesele studiilor științifice asupra acestui aspect al limbii, domeniu în care a înfrînt neîncrederea unui alt profesor al Universității din Iași, profesor de lingvistică corectărie „etnolingvistică și privitoare la originea limbajului cu ale sale. „Les sources indigènes de l'etymologie française” (patru volume între 1920 și 1935).

La confluența între preocupările, comparatistice, de lingvistică și de literatură populară, se află studiile lui Săineanu despre „Franța la Rabelais”. Și nici el este un deschizător de drumuri și o autoritate. Un istoric literar de talia lui Ferdinand Brunetiere afirmase că opera rabelaisiană n-a avut nici o influență, nici asupra conștinței românești, nici în postulare, în volumul din 1920, „Influences et la République de Rabelais”. Săineanu demonstrează pe larg și într-o manieră definitivă falsitatea unei asemenea concepții. De altfel, spiritul și litera lucrărilor sale „Histoire naturelle et les branches canones dans l'argaz de Rabelais” (1921) „La langue de Rabelais” (1922) sau „Probleme de l'argaz de Rabelais” (1923) pot fi recunoscute la baza unor monografii fundamentale asupra autorului lui „Gargantua și Pantagruel”, M. Bahin, de exemplu, apelînd în repetate ocazii la cărțile lui Săineanu și relevînd permanent „meritele cu totul excepționale” în dezvoltarea criticii rabelaisiene moderne.

La fel de importante rămîn și realizările sale în studierea aprofundată a fenomenelor culturii populare românești, „Studiile folklorice”, din 1886. „Dintre toți contemporanii săi, cea mai importantă contribuție în legătură cu baza de lucru zădărnici este a dat-o Lazăr Săineanu” scrie Ion Talos, iar Mircea Eliade apreciază ca fundamentale rezultatele obținute de acesta în analiza „Riturilor de construcție după poezia populară din Europa orientală”. Și lucrarea de doctorat „Zilele Rabelais și Dandies și articolele de la „Zilele Rabelais” sînt caracterizate de valoarea informațiilor, largimea orizontului comparativ și mai ales de echilibrul prin care mitologia românească este descrisă, fără exagerări autobotizante sau clasificări. Articole mai vechi, în cunoscutul „Folclor românesc” sau „Gazeta literară”, anticipoază preocupări moderne pentru mentalitatea populară sau comunicarea gestuală. Dar aportul cel mai de preț adus de Săineanu folkloristicii noastre îl constituie cele peste o mie de pagini consacrate basmului. Istoric vorbind, așa cum arată și Ovidiu Bileș, în primul și cel mai important studiu de sinteză literară a Academiei Române din 29 martie 1889, prin propunerea temei premiei lui „Heliada Radulescu” pentru anul 1894. Ideea vorbind, prin „Basmele române”, autorul încheie cel mai potrivit omagiu „memoriei venerabilului unelșor, care a fost pentru mine adăvărat dascăl întru ale poporului”, cum îl considera, în 1886, pe Ispirescu. Avem, multumită inspirației editorilor de la Minerva, din nou în față o lucrare fundamentală a literelor românești, care merită, și prin substanță și prin stil, „lectura festivă” amănunțită de prefatoare. Substanța acestui „studiu comparativ” operă premiată și tipărită de Academia Română în 1985, se rezumă astfel în prefata autorului: „Prima parte a operei, Introducerea, e consacrată a rețeva substratului antropologic și suprapunerii factorului etnologic (s.n.) în poveștile populare, cel dinții, de un caracter universal și identic în esență și ca satura umană, celălalt, propriu unui grup etnic și diferind în timp și în spațiu. În această parte se urmărește istoricul basmelor (s.n.) în existența lor milenară, de la anticii egipteni pînă la italienii moderni. Mai departe se studiază basmele sub raportul lor formal (s.n.) și se acordă acestui element o atenție-cu atât mai mare cu cît el este încă cu desăvîșire neglijat în folclor. În același timp, se încearcă aici o nouă clasificare (s.n.) a basmelor, care își găsește aplicațiunea specială în corpul operei. A doua parte este destinată studiului propriu-zis al basmelor române, cercetate... după bazele și tipuri. În trunchiul fiecărui tip sînt basmele cel mai complet, urmat de diferitele sale variante, adunate nu numai din colecțiunile existente, dar și din reviste literare și zărele cele mai cunoscute. Opera noastră

constituie, sub acest raport, un adevărat corpus al literaturii orale române (s.n.). Atît basmul-tip cît și variantele sale au fost reproduse în rezumat la sfîrșitul fiecărui ciclu. Acele rezumate (s.n.) conștină cu scrupulozitate trăsăturile esențiale ale textului reprodus, dar lasă la parte repetițiunile și formulele consacrate... Indiciile metrice grupează materialele imprăgătate în cursul întregului studiu. Ne permitem a atrage atenția specialiștilor asupra acestui indice, unic în domeniul folklorului (s.n.) care, imediat de la început, orientînd și occidentalii Europei prezintă oarecum în nure manifestățiunile variate ale imaginației populare... În special cît privește mitologia daco-romană, indiciile noastre formează un adevărat repertoriu de materiale folklorice. El oferă totodată ocazia de a conștină într-un cît poezia artistică și modernă, a elaborată asemenea materiale”. Am subliniat, din această perfectă și actuală autocriticare a lucrării, nu numai punctele în care Săineanu era un inovator în literatură universală a problemelor, deși studiul în întregime era intr-adevăr unic, el și temele principale de cercetare, pentru a face mai clară armonioasă el complexitatea. Cititorul, de azi sau de la începutul veacului, putea în același timp să ale de-finițiile basmului și caracteristicile lui, învîlșite care l-au cercetat și scriitorii care l-au cules sau folosit în opera lor, răspîndirea lui, personajele și, mai ales, subiectul și desfășurarea lui. Clasificarea, mitologică și în genere („Tipul Amor și Psyche”, „Cicliul Metamorfozelor” etc.) e depășită, din punct de vedere al specialității, și poate și de neînțelșire, pentru un critic care scrie de exemplu, despre „Estetica basmului”, intrucît fantezia creatoare nu admite fixitate”. Același critic literar, G. Calinescu, dezaproabă însă clasificarea, științifică de astă dată, a unui Antti Aarne sau a lui Adolf Schuller, pentru că dezamăgește „pe un cercetător și sustinător al basmului (care e în fond creație literară) deoarece să simple titluri abstracte fixate pe numere și categorii, din care e greu ca cineva să-și facă o idee concretă”. Dar tocmai acest neajuns a fost prevenit de Săineanu, lucrarea sa reîntînd alături de analiza și de critica analiză, exemple de basm de la noi și din întreaga lume. Din acest punct de vedere, „Basmele române...”, reprezintă una din cele mai complexe și utile descinderi în lumea basmului universal. Lucrarea este ea însăși o lume, un fel de desfășurare a memoriei noastre (deci un caracter și substanță) depozitar al creației umane, iar cartea, în sine o „memorie de hirtie”. Săineanu era însă un constructor de sinteză prin excelență, această uriașă desfășurare de date, stil și cunoaștere fiind menită a-și lua locul într-o lucrare mai largă. Pentru cine cunoaște puterea de muncă a celui care a înălțat o operă conștină din peste 40 de volume și însumînd aproximativ 15.000 de pagini de contribuții decisive la filologia română (pînă la 1900) și mai franceză (după 1900), e cu atât mai mare regretul că detractorii ca Aron Denusianu sau V. A. Urechia au reușit să alege „nescința, ura și invidia”, împiedicînd finalizarea volumului „în preparare”, la 1902: „Romanismul din punctul de vedere etnografic, lingvistic și psihologic, vol. I. Etnografia antică și modernă a Daniei, vol. II. Limba română și dialectele ei în raport cu limbile surori, vol. III. Literatura populară română în legătură cu a popoarelor învecinate”.

*) Lazăr Săineanu, „Basmele române în comparație cu legendele antice clasice și în legătură cu basmele popoarelor învecinate și ale tuturor popoarelor romanice”. Ediție îngrijită de Ruxandra Niculescu. Prefață de Ovidiu Bileș. Editura „Minerva”, București, 1978.

*) Lazăr Săineanu, „Basmele române în comparație cu legendele antice clasice și în legătură cu basmele popoarelor învecinate și ale tuturor popoarelor romanice”. Ediție îngrijită de Ruxandra Niculescu. Prefață de Ovidiu Bileș. Editura „Minerva”, București, 1978.

*) Lazăr Săineanu, „Basmele române în comparație cu legendele antice clasice și în legătură cu basmele popoarelor învecinate și ale tuturor popoarelor romanice”. Ediție îngrijită de Ruxandra Niculescu. Prefață de Ovidiu Bileș. Editura „Minerva”, București, 1978.

*) Lazăr Săineanu, „Basmele române în comparație cu legendele antice clasice și în legătură cu basmele popoarelor învecinate și ale tuturor popoarelor romanice”. Ediție îngrijită de Ruxandra Niculescu. Prefață de Ovidiu Bileș. Editura „Minerva”, București, 1978.

*) Lazăr Săineanu, „Basmele române în comparație cu legendele antice clasice și în legătură cu basmele popoarelor învecinate și ale tuturor popoarelor romanice”. Ediție îngrijită de Ruxandra Niculescu. Prefață de Ovidiu Bileș. Editura „Minerva”, București, 1978.

PREZENȚE SCRITORICEȘTI ÎN ÎNTÎMPINAREA GLORIOSULUI AUGUST

„SLOVA DE FOC ȘI SLOVA FAURITĂ...”

Un dialog peste timp al unor scriitori de seamă al neamului de la pasopiștii pînă la generația interbelică, cu creatori contemporani a avut loc în cadrul recitalului literar-muzical organizat, sub genericul arheizant, de Muzeul Literaturii Române (revista MANUSCRIPTUM) în colaborare cu revista LUCEAFĂRUL la Clubul Uzinelor „Republica”, miercuri 15 august a.c. Omagîndu-l actul de la 23 August 1944, manifestarea a reunit texte ce poartă însemnul marilor aspirații patriotice și revoluționare ale poporului nostru. Au participat scriitorii Virgil Carianopol, Radu Cărneci, George Chirilă, Florin Costinescu, Nicolae Dragoș, G. Hagiu și cunoscuți actori ai scenei bucureștene: Nicolae Brancimir, Olev Bucătaru, Dana Comnea, Maria Pătrăscu, St. Velnicu. Din partea cancelului „Republica” a cîntat din versurile sale Hănuș muncitor Vasile Popovici.

În cadrul acestui dialog, au fost înfățișate par-ticipanților, prin lectura actorilor prezenți, gînduri de iră și optimism ivite din una lui Mihai Eminescu, C.A. Rosetti, G.M. Zamfirescu, Tudor Arghezi, Liviu Rebreanu și Lucian Blaga. Versurile poezilor invități s-au conștințit într-un veritabil răspuns, dintr-un nou timp al țării, la înșelșire și patrioticele îndemnuri ale marilor înaintași.

*) MANIFESTĂRI CULTURALE. Scriitorii Ion Gheorghie, Mircea Rădu Iacoban, Mariana Costescu, Aurel Mihaile, Al. Gheorghiu Pogonici, Ion Popoiu, Al. Raicu, Ion Gh. Pană, Ecaterina Lazăr, Petre Paulescu, Otilia Stărcuț, Petre Pascu s.a. au luat parte la înfățișări și secțiuni literare, la simpozionul și sesiuni de romancieri, organizate cu cuprinsul țării în întîmpinarea zilei de 23 August.

*) VIZITĂ LA UNIUNEA SCRITORILOR. Joi, 9 august 1978, conștințirea Ununii Scriitorilor a primit vizita unei delegații de ziariști din R. D. Germană alcătuită din Manfred Freib, directorul biroului din Dresda al Agenției germane de pres

CULTURA ROMĂNEASCĂ ÎN LUME

Biblioteca «Eminescu» în India

Sint astăzi familiare cel puțin trei titluri de investigație și sensibilizare mutuală româno-indiană...

I seel a poem on the Milky Way with the capture of a sculpin of birds

MIHAI EMINESCU first epistle Romanian English Sanskrit Hindi Gujarati Malayalam Punjabi Tamil

prile sale traducerii din literaturile germană, franceză, engleză, suedeză, latină, greacă...

Prile sale traducerii din literaturile germană, franceză, engleză, suedeză, latină, greacă...

Gheorghe Anca

din poezia siriană

AHMED BAHJAT FANSA Bun venit ospetelui

Un bun venit, tu ospete prieten și Presedinte-al unei țări surori...

ALI HAYDAR Culoarea patriei

Aștept amurgul soarelor viscoalelor albastre Privesc încordat prin fereastra de sticlă...

NIZAR QABBANI Mîna

Mi-ai așezat pe umăr mîna ta Ca porumbelul eborat și hea...

Cine dintre voi simte culoarea albă a sădăcii, minciunoasă nuanță, a sinecizății?

AHMAD SULEYMAN AL-AHMAD Vîntul în pustietate

„Obrazul meu către Orient. Pe aripi am soarele și inchiupirea hoinărind în mieji de beznă...

ALI KANAAN Vultur și porumbel

De va fi așteptarea să-și afle poporul cel de pe urmă Sub nămeții peticilor...

spectacolul lumii

Văzut de Ioan Grigorescu Un vis în deșert (I)

trebuie să mărturisesc că nu cred să existe ceva mai adinecălător pentru oricine străbate drumurile lumii...

de porțile orașului. Un vis plămădit în necesitatea vitală a acestei țări de a-și lega prin călătoria...

POEME ANTIFASCISTE

GORGIO BASSANI Nu plinge camarade

Nu plinge, camarade, că mi-ai găsit aici letina. Vazi, nu mai am apăsarea...

GIOVANNI FUCILI Am dormit la Mauthausen

Am dormit la Mauthausen am adormit, în noaptea, urletul copiilor înalt în cer...

Pe drum de apă, distanța de la Constanța pînă aici se străbate în mai puțin de o săptămână dar...

Paradox, dar ce minunat paradox al ambieții omului de a dăinui într-o climă ostilă și într-un relief atât de dezlănțit...

Am dormit la Mauthausen

Am dormit la Mauthausen am adormit, în noaptea, urletul copiilor înalt în cer...

În românește de Sanda Ungureanu

Dar în fața acestui senzațional „boom” economic, Libia venea cu un întreg cortegiu de mesenieri...

Dar adevărul deserts și adevărul via, abia încep secolul unde se termină prima parte a drumului tăiat în piatră...

REVISTA STRAINĂ

SUB ÎNCALZIREA LUI JEAN-LOUIS LALANNE cunoscutul francez prezintă în colecția Cahiers, volumul 3...

LA GALERIA națională de Artă modernă din New Delhi (India) s-a prezentat o expoziție grupată...

LA GALERIA națională de Artă modernă din New Delhi (India) s-a prezentat o expoziție grupată...

Una dintre acestea, pare sinonimă cu izbîndirea unui vis.

Una dintre acestea, pare sinonimă cu izbîndirea unui vis.

Una dintre acestea, pare sinonimă cu izbîndirea unui vis.

Luceafărul

Revistă editată de UNIUNEA SCRITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Redactor șef: Nicolae Dragoș, Mihai Ungheanu (redactor șef adjuncți), Teodor Balș (secretar responsabil de redacție)

Redacția: București, Piața Ștefan cel Mare Nr. 1, tel. 11 32 09